

บทที่ 6

ลัทธิธรรมชาตินิยม

1. ความนำ

ลัทธิธรรมชาตินิยม (physiocracy) เกิดขึ้นในประเทศฝรั่งเศส ในศตวรรษที่ 18 เป็นหนึ่งของสำนักความคิดด้านเศรษฐศาสตร์การเมืองซึ่งเป็นแนวคิดปรัชญาหัวก้าวหน้าที่มาแทนแนวคิดปรัชญาเทวนิยมหรือแนวคิดของนักบวชคริสต์ นักธรรมชาตินิยม (physiocrats) ได้รับการขนานนามว่า “นักเศรษฐศาสตร์” เป็นคณะแรกและถือเป็น “สำนักคิดทางเศรษฐศาสตร์ (the school of thought)” ที่แท้จริงสำนักแรก¹ คำว่า “physiocracy” หมายถึง “กฎธรรมชาติ (rule of nature)” เพราะนักธรรมชาตินิยมหรือคณะธรรมชาตินิยมเชื่อในกฎธรรมชาติและว่าการเกษตรกรรมเป็นปฐมภูมิของความมั่งคั่ง (wealth)

ลัทธิธรรมชาตินิยมเป็นการตกผลึกทางความคิดเศรษฐศาสตร์ที่เป็นระบบที่สุด ก่อนที่ลัทธิคลาสสิกส์จะถือกำเนิดขึ้น ลัทธิธรรมชาตินิยมเป็นทั้งหลักปรัชญาและระบบความคิด² หลักคำสอนและงานเขียนของนักธรรมชาตินิยมเผยแพร่อยู่ในช่วงศตวรรษที่ 1756 – 1778 ลัทธิธรรมชาตินิยมไม่ได้ต่อยอดทางความคิดหรือเอาแก่นเป้าหมายทางความคิดมาจากลัทธิพาณิชย์นิยม หลักคิดหรือหลักคำสอนของลัทธิพาณิชย์นิยมให้ความสำคัญกับการค้า ซึ่งประเด็นไปที่ความมั่งคั่งของชาติเกิดจากการค้าระหว่างประเทศ และการค้าระหว่างประเทศต้องได้เปรียบดุลการค้าหรือต้องมีส่วนเกิน การจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ทำได้ด้วยการให้สิทธิผูกขาด (monopoly) กับบรรษัทการค้าขนาดใหญ่ การปกป้องการค้า (trade protection) การควบคุมกำกับดูแลการค้า (trade

¹ R.. B. Ekelund, Jr. and R. F. Herbert, **A history of Economic Theory and method**(New York: McGraw-Hill Publishing Company, 1990), p. 85.

² H.L. Bhatia. **History of Economic Thought**(New Delhi : Vani Education Books, 1978), p.45.and R.. B. Ekelund, Jr. and R. F. Herbert , Op .Cit. p. 85.

ในทางตรงกันข้าม ลัทธิธรรมชาตินิยมกลับให้ความสำคัญในเนื้อหาสาระทาง เศรษฐศาสตร์ ระบบสังคมและการเมือง และมีเป้าหมายทางเศรษฐศาสตร์ที่แตกต่าง ออกไป ลัทธิธรรมชาตินิยมให้ความสำคัญกับการผลิตภาคเกษตรกรรม แต่ไม่ หมายความว่าลัทธิธรรมชาตินิยมเป็นระบบเกษตรกรรมแม้ว่าการเกษตรกรรม จะก่อให้เกิดส่วนเกิน (surplus) และเป็นที่มาของความมั่งคั่งทั้งหลายทั้งปวง เช่นเดียวกับที่ระบบ อุดม สมिति ที่มีใช้ระบบระบบแรงงานแม้ว่าแรงงานจะเป็น ที่มาของความมั่งคั่งทั้งหลายทั้งปวง³ ลัทธิธรรมชาตินิยมเชื่อในระบบธรรมชาติและ ต้องปฏิบัติตามกฎธรรมชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งเสถียรภาพความมั่นคงและประโยชน์ ทั้งหลายทั้งมวล ระบบธรรมชาตินิยมมิใช่ระบบทางกายภาพ แต่เป็นการจัดระเบียบ ระบบสังคม ที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์สังคมเศรษฐศาสตร์ในเรื่องของ การผลิต (production) ความมั่งคั่ง (wealth) แรงงาน(labourers) ผู้ผลิต (manufacturers) พ่อค้า (merchants) กสิกร(farmers) เจ้าผู้ครองที่ดิน(landlords) และรัฐอธิปไตย(sovereigns)⁴ มี อยู่ครั้งหนึ่งนายแพทย์เคสเนย์และกูร์เนย์ปรึกษากันว่า “ธรรมชาติของสรรพสิ่งไม่ได้ แยกตัวออกจากศาสตร์ที่เรียกว่าเศรษฐศาสตร์การเมือง แล้วอะไรคือหลักใหญ่ของ เศรษฐศาสตร์การเมือง (whether the nature of things did not tend towards a science of political economy, and what the principle of science were)”⁵

ในยุคสมัยที่ลัทธิธรรมชาตินิยมเผยแพร่และได้รับความนิยมสูงสุดอยู่นั้น มีผู้นำ หรือบุคคลสำคัญระดับผู้ปกครองรัฐมากมายที่พยายามนำหลักคิดไปประยุกต์ใช้ เป็น ต้นว่า จักรพรรดินี Catherine ของรัสเซีย กษัตริย์ Stanislaus ของโปแลนด์ กษัตริย์

³ Ibid, p. 50.

⁴ Lewis H. Haney, **History of Economic Thought**, (London: Macmillan, 1949), p. 172. referred in Ibid.

⁵ Stephan Baur, “Studies on the Origin of the Fench Economics,” **Quaterly Journal of Economics**, vol. 5 1890), p.100 referred in R. B. Ekelund , Jr. and R. F. Herbert, Op, Cit., p. 86.

2. การรับอิทธิพลทางความคิด

2.1 มูลเหตุและที่มาของลัทธิรัฐธรรมนูญ⁷

ประเทศฝรั่งเศสปกครองด้วยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นเวลานาน และเป็นการปกครองที่ขาดหลักธรรมภิบาล(benevolence) นักคิดนักเขียนผู้ทรงความรู้มากมาย ได้ตั้งคำถามวิจารณ์ และสร้างทฤษฎีเกี่ยวกับโองการสวรรค์ของกษัตริย์(the divine right of the king) พวกเขาต้องการคำอธิบาย ต้องการทราบเหตุและผลของระบบที่เป็นอยู่ แต่สิ่งเหล่านี้ไม่ได้อยู่ในความสนใจของกษัตริย์ผู้ปกครองฝรั่งเศสขณะนั้นแต่อย่างใด ไม่ว่าจะเป็นพระเจ้าหลุยส์ที่ XIV หรือพระเจ้าหลุยส์ที่ XV โดยเฉพาะ พระเจ้าหลุยส์ที่ XV ผู้ได้รับการขนานนามว่า “กษัตริย์ผู้เผาผลาญ(The Sun King)”⁸ ยิ่งมัวเมาหลงอำนาจ ใช้อำนาจแบบไร้ขอบเขต จนนำผลร้ายมาสู่ประเทศของตัวเอง นำพาประเทศเข้าสู่สงครามโดยไม่จำเป็น ก่อปรกกับการใช้จ่ายที่หุรหุราฟุ่มเฟือยของพระนางเจ้าปอมปาดัวร์(Madame de Pompadour) จนทำให้เงินในท้องพระคลังร่อยหรอ ต้องหันกลับมาสูบเลือดจากประชาชนด้วยการเก็บภาษีที่โหดร้ายทารุณ ขณะที่ขุนนางและข้าราชการได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี สภาพสังคมที่ฟอนเฟะ ความทุกข์ยากของประชาชน ความไม่เป็นธรรมทั้งหลายทั้งปวงเหล่านี้ เป็นที่มาของสงครามภายในประเทศ อันน่าสะพรึงกลัวที่เรียกกันว่าการปฏิวัติใหญ่ในประเทศฝรั่งเศส(The French Revolution)

ความรู้สึกที่อยากปฏิรูประบบเศรษฐกิจและการเมืองของชาวฝรั่งเศสหมักหมมมานาน การบริหารกิจการบ้านเมืองตั้งแต่ระดับกษัตริย์จนถึงระดับล่างเต็มไปด้วยการฉ้อราษฎร์บังหลวง ใช้ชีวิตที่เลอเลิศหุรหุรา งบประมาณรายจ่ายฟุ่มเฟือยและสูญเปล่า

⁶ H.L. Bhatia, Op, Cit., p. 49.

⁷ See in Ibid, pp. 50-1.

⁸ R.. B. Ekelund, Jr. and R. F. Herbert, op. cit, p. 86.

⁹ Edmund Whittaker, **Schools and Streams of Economic Thought** (London: Rand McNally, 1960), p. 96.

เศรษฐกิจของประเทศฝรั่งเศสตกอยู่ในภาวะชะงักงัน การพยายามเข้าไปควบคุมกำกับดูแลของภาครัฐยิ่งทำให้การฟื้นตัวยากยิ่งขึ้น การเกษตรกรรมที่เป็นฐานที่มาจากสำคัญของรายได้ประชาชาติตกอยู่ในภาวะชะงักงันและตกต่ำอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับภาคการผลิตอื่นๆ ของประเทศ ระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศตกอยู่ในภาวะวิกฤต กระแสทางความคิดจึงพุ่งไปที่การฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ ที่เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะแก้ปัญหาทั้งหลายทั้งปวงได้ และศูนย์รวมทางความคิดได้พุ่งเป้าไปที่การแก้ปัญหาภาคเกษตรกรรม ที่ส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าภาคเกษตรกรรมจะนำมาซึ่งการเติบโตของทุนนิยมเกษตรกรรม แนวคิดดังกล่าวเป็นพื้นฐานของปรัชญาแนวใหม่ในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ เป็นปรัชญาที่ให้ความสำคัญกับภาคเกษตรกรรม มองว่าภาคเกษตรกรรมจะนำมาซึ่งความมั่งคั่งของประเทศ และนี่คือที่มาของลัทธิธรรมชาตินิยม (the physiocracy)

2.2 การรับอิทธิพลทางความคิด

ลัทธิธรรมชาตินิยมได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์การเมือง ทั้งที่เป็นแนวคิดร่วมสมัยและแนวคิดที่เกิดก่อนหน้านั้น เป็นต้นว่าแนวคิดของ วิลเลียม เพตตี ที่ให้ความสำคัญกับแรงงานและมองว่าแรงงานเป็นแหล่งที่มาของความมั่งคั่งโดยเปรียบแรงงานเสมือนพ่อที่ดินเปรียบเสมือนแม่ อิทธิพลทางความคิดของ จอห์น ล็อก ที่ว่า แผ่นดินเป็นของทุกคน ทรัพย์ที่เอกชนแต่ละคนได้มาล้วนเกิดจากแรงงานของพวกเขาและส่วนหนึ่งเป็นบำเหน็จที่ธรรมชาติกำนัลให้มา และมองว่าแรงงานคือแหล่งที่มาของมูลค่าที่สำคัญที่สุด มูลค่าของผลผลิตจากที่ดินเกือบทั้งหมดมาจากแรงงาน ส่วนที่เหลือเป็นของกำนัลจากธรรมชาติ รับอิทธิพลจากแนวคิดของเดวิด ฮูม ที่ว่าที่ดินเป็นแหล่งที่มาของสรรพสิ่งที่มีประโยชน์ทั้งหมด รวมทั้งแนวคิดของริชาร์ด แคนติลลอน ที่ว่า ที่ดินเป็นแหล่งที่มาของความมั่งคั่งแรงงานเป็นพลังก่อเกิดผลผลิตจากที่ดิน ปัจจัยอื่นเป็นเพียงส่วนประกอบ ราคาและมูลค่าของทุกสิ่งเกิดจากที่ดินและแรงงานซึ่งเป็น

¹⁰ Lewis Haney, **History of Economic Thought** (New York: Macmillan, 1949), p. 176.

1. ปีแอร์ เล เปอซอง เด บัวส์กิลแบร์ต (Pierre le Pesant de Boisguilbert)

ปีแอร์ เล เปอซอง เด บัวส์กิลแบร์ต (1646-1714) หรือปีแอร์ บัวส์กิลแบร์ต ให้ความสำคัญกับปัญหาเศรษฐกิจถดถอยของประเทศฝรั่งเศสขณะที่เขาดำรงตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดที่เมือง Rouen บัวส์กิลแบร์ต มีผลงานอยู่ห้าเรื่อง ส่วนใหญ่เป็นการวิเคราะห์ความตกต่ำของฝ่ายอาณาจักร และวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจเน้นเจาะจงไปที่ปัญหาใดปัญหาหนึ่ง งานเขียนที่สำคัญของบัวส์กิลแบร์ต คือ *Detail de la France sous le regne present* เป็นงานเขียนที่เน้นไปที่การปฏิรูปภาษี โดยเน้นไปที่หลักความเป็นธรรมในการเสียภาษี(equity) และให้ยกเลิกการเก็บภาษีศุลกากรการส่งออกธัญพืช เรื่อง *Traite de la nature, culture, commerce et interet des grains* และ *Dissertation upon the Nature of Wealth* เป็นงานเขียนที่เห็นว่าที่ดินเป็นแหล่งที่มาของความมั่งคั่งที่สำคัญ ความมั่งคั่งไม่ใช่โลหะมีค่า แต่เป็นสินค้าที่ผลิตได้และจำเป็นต่อการดำรงชีพ และมีความเห็นว่าราคาสินค้าประเภทอาหารควรมีราคาแพง บัวส์กิลแบร์ตมองปัญหาตรงกันข้ามกับนักพาณิชยนิยม ประเด็นดังกล่าวคือ:¹²

ประเด็นแรก เรื่อง ความมั่งคั่งของชาติ เขาให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่งคั่งของชาติที่แท้จริงด้วยผลผลิตมิใช่ด้วยเงินตรา เงินตราเป็นเพียงมรรควิถีและวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งความมั่งคั่งเท่านั้น ขณะที่ผลผลิตมีความจำเป็นต่อการดำรงชีพ มีเป้าหมายปลายทางที่ชัดเจน บัวส์กิลแบร์ตให้ความสำคัญกับอัตราการหมุนเวียนของเงิน และสิ่งที่ใช้แทนเงิน เช่น ตัวแลกเงิน แต่มิใช่ว่าปริมาณเงินมีความสำคัญเพียงอย่างเดียว การทำหน้าที่ของเงินย่อมสำคัญด้วย อุปสงค์ที่แท้จริงคือบุญแจสำคัญที่จะบ่งชี้การกินดี

¹¹ รายละเอียดดูในบทที่ 5

¹² R.. B. Ekelund, Jr. and R. F. Herbert, op, cit., pp.83-5.

ประเด็นที่สอง เรื่อง ความสำคัญของเกษตรกรรม การห้ามการส่งออก ธัญพืชตามมาตรการและข้อห้ามของ Colbert ที่เรียกว่า ลัทธิ Colbertism ทำให้ผลผลิต ธัญพืชขาดความแน่นอน การผลิตภาคเกษตรกรรมขาดความแน่นอนและเกิดวัฏจักร ในปีที่ผลผลิตมากแต่ส่งออกไม่ได้ราคาขายได้ของชาวนาจะลดต่ำลง การบริโภคโดยรวมของประเทศลดลง ไม่ว่าจะเป็ภาคเกษตรกรรมและภาคอื่นของประเทศ ก่อให้เกิดวิกฤตทั่วไป บัวส์กิลแบร์ตคัดค้านข้อห้ามการส่งออกธัญพืช และให้มีการส่งออกธัญพืช ได้อย่างเสรี จะนำมาซึ่งเสถียรภาพของราคาธัญพืช ก่อให้เกิดการขยายตัวของผลผลิต ภาคเกษตรกรรม ทำให้การกระจายรายได้ดีขึ้น และให้รัฐบาลอุดหนุนพยุงราคาธัญพืช จนกว่าจะได้ราคาที่เหมาะสม

ประการที่สาม เรื่อง ภาษี บัวส์กิลแบร์ต มองว่าการเกิดปัญหาวัฏจักรของ รายได้ประชาชาติเป็นปัญหาระยะสั้น แต่ปัญหาความตกต่ำหรือการเสื่อมความนิยมที่มี ต่อฝ่ายอาณาจักรเป็นปัญหาระยะยาว บัวส์กิลแบร์ตประมาณว่าในช่วงปี 1665-1695 รายได้ประชาชาติของฝรั่งเศสลดลงประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ มีผลเชื่อมโยงไปที่การลดลง ของอุปสงค์โดยตรง เพราะระบบภาษีที่ซุกซิด ภาษีที่สำคัญที่ฝรั่งเศสจัดเก็บประกอบด้วย *taille*, *aides*, และ *douanes*

Taille เป็นภาษีที่จัดเก็บจากทรัพย์สิน ทั้งที่เป็นสังหาริมทรัพย์และ อสังหาริมทรัพย์หรือจัดเก็บจากทรัพย์สินส่วนบุคคล ประเด็นปัญหาไม่ได้อยู่ที่ภาษีที่ จัดเก็บ แต่อยู่ที่ภาระภาษีที่ตกกระทบต่อผู้เสียภาษี ชนชั้นขุนนางและข้าราชการได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี ภาระภาษีทั้งหมดตกอยู่กับผู้มีทรัพย์สินที่เป็นคนยากจน การ บริหารการจัดเก็บขาดความแน่นอนไม่น่าเชื่อถือ ขึ้นอยู่กับอำเภอใจของผู้เก็บภาษีในแต่ละท้องถิ่นว่าจะประเมินภาษีออกมาอย่างไร อัตราภาษีที่จัดเก็บต่างกันตั้งแต่อัตราร้อยละ 0.33 ถึงร้อยละ 33¹³

¹³ R.. B. Ekelund, Jr. and R. F. Herbert, *Ibid.*, p. 84.

ภาษีที่ส่งผลกระทบต่อการค้าบริโภครวมคือ aides และ douanes โดยที่ aides คือภาษีการขายทั่วไป แต่ประมาณปลายศตวรรษที่ 17 ภาษีประเภทนี้จะจัดเก็บจากสินค้าบางชนิดเท่านั้น โดยเฉพาะเก็บจากไวน์ ภาษีที่เก็บจากไวน์หนักมาก ถึงขนาดที่กรรมกรชาวฝรั่งเศสเลิกดื่มไวน์ เพื่อเป็นประท้วงระบบภาษี และไม่ต้องพูดถึงผู้บริโภครวมต่างประเทศ ไวน์แทบจะส่งออกไม่ได้ ทำยสุดเกษตรกรก็เลิกปลูกไวน์ ปี 1779 นักเศรษฐศาสตร์ชื่อ เลอ โทรสเน (Le Trosne) ประมาณความเสียหายว่า ระบบภาษีทำให้รายได้ประชาชาติของฝรั่งเศสสูญหายไปหนึ่งร้อยสามสิบล้าน ภาษีที่เก็บได้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาความมั่นคงของสถาบันกษัตริย์ไว้ถึงสามสิบล้าน

ภาษี douanes เป็นภาษีที่จัดเก็บจากการส่งออกนำเข้าสินค้า รวมถึงการค้าระหว่างจังหวัดภายในประเทศ เป็นภาษีที่ส่งผลกระทบต่อการค้าโดยตรง เป็นการจำกัดการเคลื่อนย้ายสินค้าทำให้ราคาสินค้าที่ส่งไปขายต่างจังหวัดมีราคาแพงถึงระดับที่ห้ามการซื้อขายกัน ไม่ถึงขนาดต้องห้ามซื้อขาย อย่างน้อยที่สุดคนจนก็หมดสิทธิ์ซื้อ บัวส์กิลแบร์ต ประณามภาษีประเภทนี้ว่า เป็นการทำลายตลาดต่างประเทศของสินค้า ฝรั่งเศสไม่ว่าจะเป็น ไวน์ หมวก ไฟ กล้องสุบยา และกระดุกปลา

นักธรรมชาตินิยมได้หยิบยกภาษีที่โหดร้ายทารุณไม่เป็นธรรมนี้ขึ้นมาวิพากษ์วิจารณ์ โดยให้ความสำคัญไปที่ระบบการคลังที่เป็นระบบธรรมชาติเพื่อการปฏิรูปโดยสมัครใจ ซึ่งเป็นหลักคิดที่บัวส์กิลแบร์ตไว้ให้ บัวส์กิลแบร์ตให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบภาษี ไม่สนใจประเด็นเรื่อง ผลได้สุทธิ (produit net) หรือผลผลิตส่วนเกินของภาคเกษตรที่นักธรรมชาตินิยมให้ความสำคัญ บัวส์กิลแบร์ตมองการปฏิรูปภาษีว่าจะทำให้การค้าบริโภครวมดีขึ้น ขณะที่นักธรรมชาตินิยมมองการปฏิรูปภาษีว่าจะก่อให้เกิดการสะสมทุน

2. มาร์แชล ว็อบอง (Marshall Vauban)

มาร์แชล ว็อบองเขียนเรื่อง Project for a Royal Tythe เป็นการมองไปที่ความเป็นธรรมในการเสียภาษี และย้ำว่า ความทุกข์ยากแสนสาหัสของชาวไร่ชาวนาเป็นส่วนหนึ่งของผลพวงมาจากระบบภาษีที่ไม่เป็นธรรม จึงควรที่จะปฏิรูประบบภาษี การเก็บภาษีควรเป็นภาษีทางตรง โดยเก็บตรงจากภาคเกษตรกรรมที่อัตราหนึ่งต่อสิบของผลผลิตที่ผลิตได้ และเก็บภาษีอื่นๆ จากภาคเกษตรกรรมที่เห็นควรจัดเก็บ แต่ข้อเสนอของว็อบองยากที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ระบบที่เป็นอยู่และหมักหมมมานานได้ ในขณะที่ นักธรรมชาตินิยมให้เก็บภาษีประเภทเดียวหรือภาษีเดี่ยว (impôt unique) ว็อบองมองว่า แรงงานคือที่มาของความมั่งคั่งทั้งหลายทั้งปวง ที่จะพึงหาได้ หากใช้การคำนวณแนวคิดของนักพาณิชยนิยมไม่ แนวคิดของว็อบองสอดคล้องกับแนวคิดของ อัดัม สมิท ว็อบองขยายความว่า ในบรรดาแรงงานทุกประเภท แรงงานภาคเกษตรกรรมเป็นแรงงานที่มีประสิทธิผลการผลิตมากที่สุด นักธรรมชาตินิยมนำประเด็นนี้ไปเชื่อมโยงกับที่ดินว่า ที่ดินเป็นที่มาของผลได้สุทธิ (produit net) เพียงแหล่งเดียว แรงงานเป็นผู้สร้างผลผลิตบนที่ดิน แรงงานภาคเกษตรกรรมก่อให้เกิดมูลค่าส่วนเกิน (surplus value)

3. เมอลอง (Melon) และคนอื่นๆ

เมอลอง (Jean-François Melon) เขียนเรื่อง Essai Politique sur le commerce (1734) เขายกประเด็นว่า สิ่งสำคัญที่สุดไม่ใช่ทองคำ แต่เป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีพ เฟอเนอลอง (Fenelon) เขียนเรื่อง Telemaque (1691) เป็นงานเขียนที่ต้องการเห็นการค้าเป็นแบบเสรี และกองดิลลอนนำเสนอว่า การไหลเวียนของของ ความมั่งคั่งภายในประเทศ เกิดจากการค้าภายในประเทศ มงเตสกีเย (Montesquieu) เขียนเรื่อง L'esprit des Lois (1748) อธิบายเรื่องกฎหมายธรรมชาติและโยยหาเสรีภาพ

3. คณะธรรมชาตินิยม

จากสภาพปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศฝรั่งเศส กอปรกับได้มีนักคิดนักเขียนหลายท่านได้นำเสนอหลักคิดเกี่ยวกับความมั่งคั่งไว้หลายรูปแบบ นักพาณิชยนิยมมองว่าเกิดจากการค้าและการค้าต้องมีส่วนเกินเพื่อให้ได้มาซึ่งโลหะเงินและทองคำเข้าประเทศ นักคิดนักเขียนก่อนหน้าคณะธรรมชาตินิยม บางท่านมองว่าแรงงานเป็นแหล่งที่มาของความมั่งคั่ง บางท่านมองว่าที่ดินเป็นที่มาของบรรดาสรรพสิ่งทั้งมวล บางท่านเสนอให้มีการค้าเสรี และให้มีการจัดเก็บภาษีอัตราเดียว หลักคิดและคำสอนเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ คณะธรรมชาตินิยมหรือนักธรรมชาตินิยมได้หยิบยกขึ้นประมวลเข้ากับหลักคิดของตนเองและสภาพสังคมที่ฟอนเฟะของฝรั่งเศส บุคคลสำคัญของคณะธรรมชาตินิยมประกอบด้วย

1. ฟรังซัวส์ เควสเนย์ (Francois Quesnay)

นายแพทย์ฟรังซัวส์ เควสเนย์ มีอายุอยู่ช่วงปี 1694-1744 เป็นผู้นำและผู้ก่อตั้งลัทธิธรรมชาตินิยม เควสเนย์มาจากครอบครัวชาวนาที่ยากจนในชนบท สำเร็จการศึกษาด้านการแพทย์ และได้รับแต่งตั้งให้เป็นแพทย์ประจำพระองค์ของพระนางเจ้าปอมปาดัวร์ (Madame de Pompadour) และพระเจ้าหลุยส์ที่ XV ตามลำดับ มีผลงานเขียนด้านการแพทย์มากมาย แต่เป็นบุคคลที่สนใจด้านการเกษตร อาจเพราะว่าเป็นลูกชานามาก่อน ขณะที่ชนชั้นสูงสมัยนั้นยากที่จะหาคนสนใจและให้ความสำคัญด้านนี้ ฟรังซัวส์ เควสเนย์เป็นทั้งนายแพทย์และนักปรัชญาสังคม ผู้มองเห็นปัญหาสังคมอย่างชัดเจนในหลายแง่มุม โดยเฉพาะปัญหาเศรษฐกิจที่ชาวนาเผชิญอยู่ ทำให้เขาให้ความสำคัญด้านเศรษฐศาสตร์ แต่งหนังสือเศรษฐศาสตร์เล่มแรกคือ *Less Grains Less Fermiers Grande* เขียนให้กับ *Encyclopedie* ในปี 1756 และปี 1757 ตามด้วยผลงานสร้างสรรค์ทางเศรษฐศาสตร์ที่โด่งดัง เรื่อง **Tableau Economique or Tableau Oeconomique (1758)** ที่ถือเป็นหัวใจและวิญญาณของคณะธรรมชาตินิยมและปี 1758 เขียนเรื่อง *Maximes generales du Government economique d'um Royaume agricole* เควสเนย์มองว่าภาคเกษตรกรรมเท่านั้นที่จะให้ผลผลิตส่วนเกินได้

2. ปีแอร์ ซามูเอล ดูปอง เด เนมูร์ส (Pierre Samuel Dupont de Nemours)

ปีแอร์ ซามูเอล ดูปอง เด เนมูร์ส มีอายุอยู่ช่วงปี 1739-1817 เป็นนักธรรมชาตินิยมผู้มีชื่อเสียงขณะที่อายุยังน้อย ลี้ภัยไปอยู่ประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงเกิดการปฏิวัติในประเทศฝรั่งเศสในปี 1799 ขณะที่อายุเพียง 29 ปี เขียนเรื่อง **Physiocratie ou Constitution essentielle du Gouvernement le plus avantageux au Genre humain**

เป็นผลงานที่โด่งดังมาก ชื่อนักธรรมชาตินิยมหรือคณะธรรมชาตินิยมที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Physiocrats หรือในภาษาฝรั่งเศสว่า Physiocratie ก็ตั้งชื่อตามหนังสือเล่มนี้ หนังสือที่เนมูร์สเขียนจะเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์และการพาณิชย์ นอกจากนี้จะเป็นนักอุดมการณ์แล้ว เนมูร์ส จัดได้ว่าเป็นนักโฆษณาชวนเชื่อชั้นเยี่ยมคนหนึ่ง โดยเฉพาะการโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปรัชญาและหลักการของคณะธรรมชาตินิยม

3. มาร์ควิส เดอ มิราโบ (Marquis de Mirabeau)

มาร์ควิส เดอ มิราโบ เป็นลูกของ Comte de Mirabeau ขุนนางที่มีชื่อเสียงขณะนั้น เขียนเรื่อง L'Ami des hommes, ou traite la population (1757) หนังสือเล่มนี้ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับลัทธิธรรมชาตินิยม แต่เรื่อง La theorie de l'impot เป็นงานเขียนที่เกี่ยวกับทฤษฎีภาษีอากรเป็นการสะท้อนภาพระบบภาษีของฝรั่งเศสขณะนั้น และเรื่อง **La philosophie rurale (1763)** เป็นงานเขียนแนวปรัชญาชนบทที่สะท้อนภาพลักษณ์ลัทธิ

ธรรมชาตินิยมได้เป็นอย่างดี เป็นการให้ความสำคัญกับชนบทที่เป็นภาคเกษตรกรรมที่เป็นศูนย์รวมทางความคิดของลัทธิธรรมชาตินิยม

4. ปีแอร์ ฟรังซัวส์ เดอ ลาริวเอร์ (Pierre Francois de la Riviere) มีอายุ

อยู่ช่วงปี 1720-1793 เป็นเจ้าหน้าที่ด้านการเงินที่ Martinique ซึ่งเป็นอาณานิคมของประเทศฝรั่งเศส เขียนเรื่อง L'Order naturel et essentiel des Societes Politique

5. ฌอง โคลด์ เดอ แวงซองต์ กูร์เนย์ (Jean Claude de Vincent Gournay) มีอายุอยู่ช่วงปี1712-1759 ไม่มีงานเขียนของตัวเอง เป็นนักแปล แปลผลงานของ Sir Josiah Child และ Culpeper หลักคิดของกูร์เนย์เห็นได้จากหนังสือของตูร์โกต์ ประโยคที่เป็นอมตะและสร้างชื่อเสียงให้กูร์เนย์คือ **Laissez faire, laissez passer le monde va de lui-meme** ซึ่งหมายถึงปล่อยให้ทำไป ปล่อยให้ผ่านไปแล้วโลกจะทำหน้าที่ได้เอง โลกคือกฎธรรมชาติที่มองไม่เห็น เช่นเดียวกับมือที่มองไม่เห็นที่หมายถึงกลไกตลาดของอดัม สมิธ

6. แองเน โรแบร์ ฌักส์ ตูร์โกต์ (Anne Robert Jacques Turgot)

แองเน โรแบร์ ฌักส์ ตูร์โกต์ มีอายุอยู่ช่วงปี 1721-1781 เป็นนักธรรมชาตินิยมที่ส่งประกายด้านความเฉลียวฉลาดมากคนหนึ่ง มีฐานะและตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ในปี 1761 รับราชการเริ่มแรกเป็นนักวางแผนที่เมือง Limoge ซึ่งเป็นเมืองในชนบทที่ยากจนที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส ตูร์โกต์อาศัยประสบการณ์ตรงนี้ ขณะเดียวกันก็ศึกษาแนวคิดของนักธรรมชาตินิยมไปด้วย ตูร์โกต์ได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเรื่อยๆ จนได้รับการแต่งตั้งเป็นบารอนแห่งเมืองโลน (Baron de Laune) และรัฐมนตรีคลังในท้ายที่สุด ด้วยนิสัยตรงไปตรงมาและมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง เขาได้รับการคัดค้านในการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีคลังและกะษัตริย์ปลดเขาออกจากตำแหน่งในท้ายที่สุด ช่วงที่ว่างจากตำแหน่งหน้าที่เขาเขียนเรื่อง Reflexions sur la formation et la distribution des richesses ในปี 1766 และตีพิมพ์ในปี 1769 เป็นงานเขียนเกี่ยวกับการกระจายความร่ำรวย

7. นักธรรมชาตินิยมคนอื่นๆ

อาบเบ โบโด (Abbe N. Baudeau) เขียนเรื่อง L'Introduction a la philosophie economique(1771) เป็นงานเขียนเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐศาสตร์Le Trosne เลอโทรสัน เขียนเรื่อง De l'Interet social, per rapport a la Valeur , a la Circulation a l'Industrie

4. ปรัชญาลัทธิธรรมชาตินิยม

ลัทธิธรรมชาตินิยม (physiocracy) หรือนักธรรมชาตินิยมหรือ physiocrats ในภาษาอังกฤษหรือ physiocratie ในภาษาฝรั่งเศส ตั้งชื่อตามหนังสือ Physiocratie ou Constitution essentielle du Gouvernement le plus avantageux au Genre humain ของเดปอง เดอ เนย์มูร์ Physiocratie มีรากศัพท์มาจากภาษากรีกของคำว่า physis แปลว่า **ธรรมชาติ** ผสมกับคำว่า kratos แปลว่า **กฎเกณฑ์ หรืออำนาจ หรือการปกครอง physiocrat** จึงหมายถึง “**กฎเกณฑ์ธรรมชาติ**” หรือ “**อำนาจตามธรรมชาติ**” หรือ “**การปกครองโดยธรรมชาติ**” ลัทธินี้จึงเชื่อว่ากฎหรือระเบียบธรรมชาติ (**natural orders or laws**) เป็นตัวกำหนดสังคมมนุษย์ชาติ กฎหมายที่รัฐสร้างขึ้นไม่สามารถเปลี่ยนแปลงกฎธรรมชาตินี้ได้ กฎธรรมชาตินี้สร้างคุณูปการอันยิ่งใหญ่ให้กับมวลมนุษยชาติ ประเทศจะมั่งคั่งสมบูรณ์พูนสุข ย่อมเป็นไปตามกฎธรรมชาติ แต่น้อยคนนักที่จะตระหนักในเรื่องนี้ แนวคิดหรือคำสอนดังกล่าว เป็นหัวใจหรือหลักคำสอนของนักธรรมชาตินิยม (physiocrats) นักธรรมชาตินิยมอธิบายเศรษฐกิจศาสตร์อย่างเป็นระบบ มีตรรกะ และเชื่อมเหตุผลต่างๆ ได้ดี พร้อมกับสร้างตัวแบบ หรือตาราง หรือผังเศรษฐกิจขึ้นมาประกอบการอธิบาย นับเป็นการเกิดยุคสมัยของสำนักความคิดทางเศรษฐกิจศาสตร์ที่เป็นระบบที่สุด ก่อนยุคคลาสสิกส์จะถือกำเนิดขึ้น นักเศรษฐกิจศาสตร์สำนักธรรมชาตินิยมมองว่า **วิชาเศรษฐกิจศาสตร์เป็นวิชาแห่งกฎธรรมชาติ เพราะกฎธรรมชาติใช้บังคับกับมนุษย์และสรรพสิ่งที่มีชีวิตรวมตลอดถึงชุมชนและสรรพสิ่งที่ไม่มีชีวิตทั้งมวล**

หลักคิดของลัทธิธรรมชาตินิยมให้ความสำคัญกับแรงงานและที่ดินเช่นเดียวกับแนวคิดของวิลเลียม เพตตี จอห์น ล็อก เดวิด ฮูม และริชาร์ด แคนติลลอน ดังที่กล่าวมาแล้วก่อนหน้านี้ ในทางเศรษฐกิจและการเมืองลัทธิธรรมชาตินิยมเชื่อในกฎเกณฑ์ธรรมชาติ (natural laws) ว่าเป็นสิ่งที่กำหนดสังคมมนุษย์ชาติ โดยให้ความสำคัญกับกฎธรรมชาติว่าเป็นสิ่งที่สร้างสังคมมนุษย์ชาติขึ้นมา เป็นกฎที่ให้ธรรมชาติมาภิบาลเพื่อ

ลัทธิธรรมชาตินิยมให้ความสำคัญการผลิต (production) มากกว่าการค้า (trade) ที่นักพาณิชย์นิยมให้ความสำคัญมาก่อนหน้านี้ ลัทธิธรรมชาตินิยมเปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างพ่อค้ากับนักการเงินที่นักพาณิชย์นิยมให้ความสำคัญ มาเป็นความสัมพันธ์ระหว่างทุนและแรงงาน โดยให้ความสำคัญกับแรงงานว่าเป็นผู้ก่อให้เกิดผลผลิตส่วนเกิน และส่วนเกินนี้มีมากพอที่จะสะสมเอาได้ และจะนำมาซึ่งความมั่งคั่งของประเทศ ซึ่งคือทำให้ให้ความสำคัญกับการผลิตมากกว่าการค้า การผลิตจะก่อให้เกิดส่วนเกิน ส่วนเกินจึงคือทุนที่ประเทศจะสะสมเอาได้ ลัทธิธรรมชาตินิยมมีปรัชญาการดำเนินธุรกรรมทางเศรษฐกิจว่า **Laissez faire, Laissez passer** ซึ่งเป็นประโยคที่เป็นอมตะและสร้างชื่อเสียงให้กูร์เนย์ “ปล่อยให้ทำไป ปล่อยให้ผ่านไป” ซึ่งหมายถึงปล่อยให้ผ่านไปได้โดยสะดวกและให้ทำได้โดยเสรี (clear the way and leave the things alone) ปล่อยให้ทำไปหมายความว่า ต้องให้เอกชนมีเสรีภาพในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจทั้งปวง ปล่อยให้ผ่านไปหมายความว่า พาณิชยกรรมทั้งหลายทั้งในประเทศและระหว่างประเทศให้กระทำกันได้เต็มที่ ไม่มีการกีดกันการค้าหรือปกป้องการค้า ยกเลิกอำนาจภาษีหรือไม่มีการเก็บภาษีศุลกากร ปล่อยให้ผ่านไปได้โดยสะดวก¹⁴ ลัทธิธรรมชาตินิยมถือเป็นลัทธิเศรษฐกิจสำนักแรกที่ยอมรับปัญหาเศรษฐกิจเป็นแบบมหภาค นั่นคือ มองว่าวิชาเศรษฐศาสตร์ควรต้องศึกษาโดยรวมไปทั้งหมด จะแบ่งพิจารณาเฉพาะส่วนไม่ได้¹⁵

¹⁴ ดูเพิ่มเติมใน ทวี ตะเวทีกุล, **ลัทธิเศรษฐกิจ** (กรุงเทพฯ : สมาคมเศรษฐศาสตร์, 2519), น. 52.

¹⁵ ดูใน E. Roll, **A History of Economic Thought** (Faber and Faber, 1973), p. 128 – 37. และ ทวี ตะเวทีกุล, เรื่องเดิม.

นักเศรษฐชาตินิยมปฏิเสธความเชื่อของนักพหุชนนิยมที่ว่าความมั่งคั่งเกิดจากการค้าหรือการแลกเปลี่ยน (exchange) โดยนักเศรษฐชาตินิยมให้ความสำคัญกับการผลิต (production) ว่าเป็นที่มาของความมั่งคั่ง โดยกล่าวว่า “การผลิตคือพลังให้เกิดความมั่งคั่งและส่วนเกิน ความมั่งคั่งและส่วนเกินที่เกิดขึ้นมีมากพอที่จะสะสมเอาได้” นักเศรษฐชาตินิยมแสวงหาผลผลิตส่วนเกิน (surplus) หรือที่เรียกว่า “ผลได้สุทธิ หรือ **produit net or net production**” ด้วยการใช้อัตราหรือผังเศรษฐกิจของควีสเนย์ (Quesnay Tableau Oeconomique) วิเคราะห์กระแสการไหลเวียนของผลผลิตส่วนเกิน

5. แนวคิดเศรษฐศาสตร์ของคณะเศรษฐชาตินิยม

คณะเศรษฐชาตินิยมเป็นคณะที่สร้างระบบทางเศรษฐศาสตร์ได้ดีกว่าผลงานของแคนติลลอน แต่ยังคงดีกว่าของอดัม สมิท คณะเศรษฐชาตินิยมมองปัญหาเศรษฐกิจเป็นแบบองค์รวมหรือเป็นสำนักคิดแรกๆที่มองปัญหาเศรษฐกิจเป็นแบบมหภาค และมองว่าเศรษฐกิจเปรียบได้กับร่างกายของมนุษย์ มีส่วนประกอบและโครงสร้างที่สลับซับซ้อน กลไกการแลกเปลี่ยนของตลาดก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน การกระทบส่วนหนึ่งส่วนใดของระบบจะไปกระทบกับทุกส่วนของระบบ เนื่องจากแต่ละส่วนทำงานสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีปฏิภิกิริยาสัมพันธ์และโต้ตอบซึ่งกันและกัน การวิเคราะห์ของคณะเศรษฐชาตินิยมดังกล่าวจึงเป็นการวิเคราะห์ดุลยภาพทั่วไปทางเศรษฐศาสตร์เป็นครั้งแรก¹⁶ การวิเคราะห์การไหลเวียนของส่วนเกินหรือผลได้สุทธิโดยใช้ผังเศรษฐกิจของควีสเนย์ โดยปัจจัยแรงงานและที่ดินเป็นปัจจัยการผลิตและได้ผลผลิตเป็นที่มาของการวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าและผลผลิตที่ได้รับ (input-output analysis) ในเวลาต่อมา แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ของคณะเศรษฐชาตินิยมเห็นได้จากการแบ่งชนชั้นทางการผลิตซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นพัฒนาการของทฤษฎีมูลค่าแรงงานและมูลค่าส่วนเกิน และการไหลเวียนของส่วนเกิน

¹⁶ R.. B. Ekelund, Jr. and R. F. Herbert, op, cit., pp.89.

5.1 ชั้นการผลิต

นักธรรมชาตินิยมแบ่งแรงงานออกเป็นสองชั้นคือ ชั้นแรก เป็นแรงงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต (**productive class**) ซึ่งได้แก่กสิกร (**farmer**) ชั้นที่สอง เป็นแรงงานที่ไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต หรือชั้นเป็นหมัน (**sterile class**) โดยการแบ่งแรงงานดังกล่าวทำให้สังคมมีชนชั้นอยู่ 3 ชั้นคือ:

1. ชั้นที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต (**productive class**) ซึ่งได้แก่กสิกร
2. ชั้นที่ไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต หรือชั้นเป็นหมัน (**sterile class**) ซึ่งได้แก่พ่อค้า นักอุตสาหกรรม ช่างฝีมือ และแรงงานประเภทอื่นๆ ที่ไม่ใช้กสิกร
3. ชั้นกษัตริย์และขุนศึกศักดินา (**landlord**) นักบวช ข้าราชการ และคนอื่นๆ ที่พึ่งพารายได้จากเจ้าของที่ดิน อยู่ในชั้นนี้ด้วย

ชั้นแรก เป็นชั้นที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต (**productive class**) ซึ่งได้แก่กสิกร เนื่องจากกสิกรเป็นแรงงานที่สามารถก่อให้เกิดผลผลิตส่วนเกิน ซึ่งเป็นผลผลิตที่มากเกินความต้องการในการบริโภคของพวกเขา ผลผลิตที่กสิกรผลิตได้จึงมีมาก และมากพอที่จะสะสมเอาได้และนำไปสู่การสะสมทุนและความมั่งคั่ง **ชั้นที่สอง** เป็นแรงงานที่ไม่ก่อให้เกิดการรอกเงยของผลผลิตเพียงแต่นำผลผลิตที่ได้จากที่ดินไปเปลี่ยนแปลงเป็นสินค้า **ชั้นที่สาม** เป็นเจ้าของที่ดิน ซึ่งนักธรรมชาตินิยมไม่อธิบายบทบาทในการผลิตของชนชั้นนี้ บ้างก็ว่านายแพทย์ เควสเนย์ เป็นนายแพทย์ประจำพระองค์ของพระเจ้าหลุยส์จึงไม่อยากจะทำให้ฝั่งเศรษฐกิจของเขาไปกระทบกระเทือนต่อสถาบันกษัตริย์และเพื่อเป้าหมายทางการเมืองบางอย่าง บ้างก็ว่าชนชั้นนี้เปรียบเสมือนคนขุดบ่อน้ำ กสิกรเป็นคนตักน้ำ ย่อมเป็นธรรมดาที่คนตักน้ำจะแบ่งน้ำไว้ใช้สำหรับตนเอง ขณะเดียวกันก็ต้องแบ่งน้ำส่วนหนึ่งให้กับเจ้าของบ่อน้ำ ส่วนชนชั้นที่สอง ซึ่งไม่เคยขุดบ่อ และก็ได้ตักน้ำ จะได้น้ำก็ต่อเมื่อน้ำที่ตักได้มีเกินความต้องการของคนตักน้ำและเจ้าของบ่อ¹⁷ ลักษณะการแบ่งแรงงานและแบ่งชนชั้นทางสังคมของนักธรรมชาตินิยมดังกล่าว ต่อมา อตัม สมิธ และ เดวิด ริคาร์โด นักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกส์

¹⁷ ทวี ตะเวทีกุล, เรื่องเดิม.

นักเศรษฐชาตินิยม ค้นหาแต่รูปแบบแรงงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต (productive labour) ซึ่งจะนำมาซึ่งผลได้สุทธิ (produit net) หรือผลผลิตส่วนเกิน (surplus) ซึ่งการผลิตที่มีส่วนเกินจะนำมาซึ่งความมั่งคั่งของประเทศ นักเศรษฐชาตินิยมไม่มีความคิดที่ชัดเจนในการแยกแยะระหว่างมูลค่าการใช้ (use-value) และมูลค่าการแลกเปลี่ยน (exchange-value) และมองว่าการแลกเปลี่ยนไม่ก่อให้เกิดผลกำไร (profit) แต่ให้ความสำคัญกับส่วนเกินว่าเป็นส่วนต่างระหว่างมูลค่าการใช้ที่นำมาเพื่อการบริโภคกับผลผลิตที่ผลิตได้ ผลได้สุทธิ (produit net) หรือส่วนเกินไม่ใช่ความมั่งคั่งที่เป็นนามธรรม แต่เป็นความมั่งคั่งที่เป็นรูปธรรมที่สามารถแสวงหาได้

นักเศรษฐชาตินิยมมองว่าสินค้าอุตสาหกรรมไม่ก่อให้เกิดมูลค่าใหม่ขึ้นมา เพียงแต่เป็นการไปเพิ่มมูลค่าที่มีอยู่ให้เพิ่มขึ้นเท่านั้น การแลกเปลี่ยนของสินค้าภาคอุตสาหกรรมจะเกิดขึ้นเมื่อสินค้านั้นราคาเท่ากัน ไม่มีกำไรหรือมูลค่าส่วนเกินเกิดขึ้นจากการแลกเปลี่ยน ราคาสินค้าภาคอุตสาหกรรมถูกกำหนดโดยค่าใช้จ่ายของผู้ผลิต และของพ่อค้า การแข่งขันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายจะไปกำหนดราคาสินค้า ซึ่งจะเท่ากับค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการผลิตและการขายสินค้านั้น สินค้าภาคอุตสาหกรรมจึงไม่มีมูลค่าส่วนเกิน ทูร์โกต์ผู้วิเคราะห์ ทฤษฎีมูลค่าและราคามองว่าแรงงานเท่านั้นที่จะก่อให้เกิดส่วนเกิน แรงงานจะได้ค่าจ้างเท่ากับราคาสินค้าที่เขาต้องการ และส่วนเกินจะเกิดจากการผลิตจากที่ดินที่ธรรมชาติให้มา

ผลต่างระหว่างผลผลิตที่ผลิตได้และผลผลิตที่ใช้ในการบริโภคเห็นชัดเจนในการผลิตภาคกสิกรรม นั่นคือปริมาณอาหารที่ใช้บริโภคโดยกสิกร บวกกับ ส่วนที่เก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์เพื่อการผลิตในฤดูกาลหน้า ส่วนที่เหลือก็จะเป็นผลได้สุทธิหรือผลผลิตส่วนเกิน และต่อมา อดัม สมิท และ เดวิด ริคาร์โด แห่งสำนักคลาสสิก ได้ชี้ให้เห็นส่วนเกินในภาคอุตสาหกรรม ขณะที่นักเศรษฐชาตินิยมไม่ให้ความสำคัญกับภาคอุตสาหกรรม และมองว่าบุคคลที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมและการค้าจะดำรงชีพอยู่ได้เมื่อกสิกรที่อยู่ในภาคกสิกรรมทำการผลิตแล้วได้ผลผลิตส่วนเกิน หรือผลิตได้มากกว่าความต้องการของพวกเขา ประสิทธิภาพการผลิตของแรงงานจะเกิดขึ้นเมื่อแรงงาน

5.2 ผลได้สุทธิ

นักเศรษฐชาตินิยมมองว่าการผลิตไม่ใช่การสร้างอรรถประโยชน์ และไม่ให้ความสำคัญกับมูลค่าตลาดและอรรถประโยชน์ แต่มองการผลิตเป็นการสร้างส่วนเกินและส่วนเกินนี้เป็นวัตถุประสงค์ที่สัมผัสได้ ความมั่งคั่งทั้งหมดอยู่ในภาคเกษตรกรรม ผลผลิตของภาคเกษตรกรรมจะก่อให้เกิดผลผลิตส่วนเกินหรือผลได้สุทธิ(**produit net**) การผลิตที่มีใช้ภาคเกษตรกรรมจะไม่ก่อให้เกิดส่วนเกิน เพราะเป็นการผลิตของชนชั้นเป็นหมัน การผลิตของแรงงานภาคอุตสาหกรรม เป็นการผลิตเพียงเพื่อสนองตอบการบริโภคที่ระดับพอยังชีพเท่านั้น การผลิตจึงไม่เหลือส่วนเกินใดๆ ผลผลิตส่วนเกินจึงปรากฏในภาคเกษตร เพราะราคาสินค้าภาคเกษตรที่ผลิตได้มีราคาสูงกว่าต้นทุนการผลิต เพราะเป็นส่วนหนึ่งของกฎธรรมชาติ ส่วนเกินจะเกิดจากการผลิตของภาคเกษตรกรรมไม่ใช่การค้า หรือการผลิตของภาคอื่น แม้แต่ผลผลิตจากเหมืองที่ได้โลหะมีค่ามากก็ไม่มีส่วนเกิน เพราะโลหะมีค่ามันมีอยู่แล้วตามธรรมชาติ เพียงแต่ไปขุดเอามันขึ้นมาเท่านั้นเอง

5.3 ผังเศรษฐกิจและการไหลเวียนของส่วนเกิน

ผังเศรษฐกิจ (Tableau Oeconomique) เป็นหัวใจและวิญญาณของลัทธิเศรษฐชาตินิยมเป็นการวิเคราะห์การไหลเวียนของส่วนเกินหรือผลได้สุทธิ (**produit net**) ที่ไหลเวียนระหว่างชนชั้นต่างๆ ของสังคม เป็นการแสดงการไหลเวียนในรูปแบบตารางอย่างง่าย ๆ ซึ่งเห็นได้ในหนังสือ Tableau Oeconomique ของนายแพทย์ฟรังซัวส์ เควสเนย์ (Francois Quesnay) หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่เจาะลึกเนื้อหาทางเศรษฐศาสตร์ได้มากที่สุดเล่มหนึ่ง เป็นการอธิบายปรากฏการณ์อย่างง่าย ๆ และเป็นตรรกะ มิราโบ (Mirabeau) ซึ่งเป็นนักเศรษฐชาตินิยมคนหนึ่งถึงกับจัดให้เป็นหนึ่งของนวัตกรรม

นายแพทย์เคสเนย์ อุปมาชุมชนประหนึ่งโครงร่างของสิ่งมีชีวิตที่เศรษฐทรัพย์จะไหลเวียนไปทั่วทุกอณูของชุมชนนั้นเหมือนเช่นที่โลหิตที่ฉีดไปทั่วร่างกายของมนุษย์ กฎธรรมชาติมิใช่จะใช้บังคับแก่มนุษย์และสรรพสิ่งที่มีชีวิตเท่านั้น แต่ยังใช้บังคับไปถึงชุมชนและสรรพสิ่งที่ไม่มีชีวิต มนุษย์จะต้องค้นหากฎธรรมชาติเหล่านี้ให้พบ เพราะธรรมชาติปกครองชุมชนไว้ และชุมชนต้องทำตามกฎธรรมชาติหรือเป็นไปตามกฎธรรมชาตินี้ นักธรรมชาตินิยมถือว่าวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นวิชาแห่งกฎธรรมชาติ ผู้ปกครองหรือผู้มีอำนาจในบ้านเมืองจะต้องทราบและตระหนักในกฎธรรมชาติเหล่านี้และต้องปฏิบัติตาม

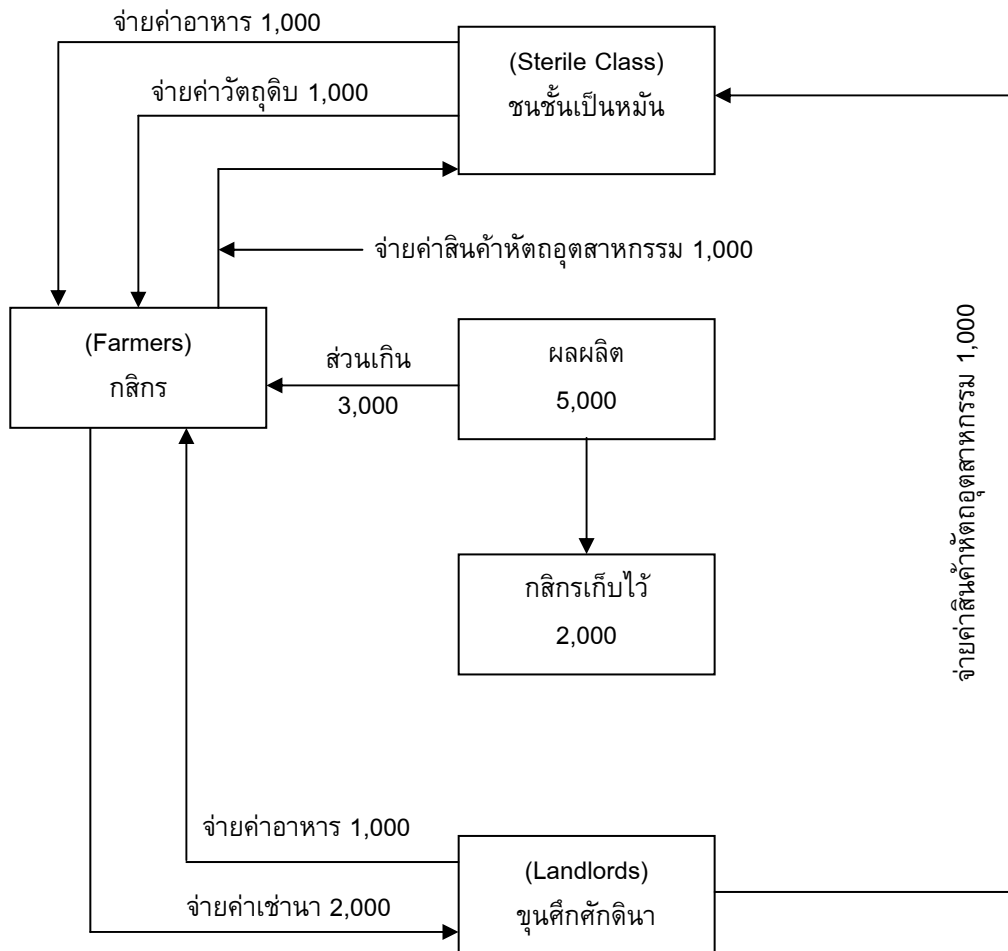
หนังสือ “Tableau” เขียนขึ้นจากสภาพความเป็นจริงของสังคมที่เป็นอยู่ โดยอธิบายว่า ที่ดินเป็นของขุนศึกศักดินา (landlord) แต่กสิกร (farmer) ผู้เช่าที่ดินเป็นผู้เพาะปลูก กสิกรจึงเป็นชนชั้นที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต (productive class) และนำมาซึ่งผลผลิตส่วนเกิน หรือผลได้สุทธิ (produit net) ผลผลิตที่ชาวนาผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการดำรงชีพของกสิกรเท่านั้น ยังสนองต่อความต้องการของพ่อค้า นักอุตสาหกรรม ช่างฝีมือ แรงงาน และคนอื่นๆ ชนชั้นเหล่านี้เป็นชนชั้นที่เป็นหมัน (sterile class) หรือชนชั้นที่ไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต (unproductive class) และยังคงสนองความต้องการของกษัตริย์และเจ้าผู้ครองที่ดิน นักบวช ข้าราชการ และคนอื่นๆ ที่พึ่งพารายได้จากเจ้าของที่ดิน

การวิเคราะห์การไหลเวียนของส่วนเกินหรือผลได้สุทธิ (produit net) จะให้เศรษฐทรัพย์ไหลเวียนระหว่างชนชั้น 3 ชนชั้นแต่ท้ายสุด กสิกรจะเป็นชนชั้นเดียวที่มีส่วนเกินหรือผลได้สุทธิ การไหลเวียนของส่วนเกินหรือผลได้สุทธิในแต่ละปี จะสมมุติให้มีส่วนเกินเท่าเดิมและให้ราคาคงที่ โดยเริ่มต้นที่กสิกร (farmer) ทำการผลิตได้ 5,000 ล้านฟรังก์ต่อปี กสิกรเก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายของตัวเองรวมทั้งเก็บไว้ทำเมล็ดพันธุ์เพื่อการผลิตในฤดูกาลหน้า 2,000 ล้าน จะเหลือผลได้สุทธิ หรือส่วนเกินอยู่ 3,000 ล้าน กสิกรจะจ่ายส่วนเกินที่เหลือเป็นค่าเช่าให้กับขุนศึกศักดินา (landlord) ผู้เป็นเจ้าของ

เมื่อชนชั้นขุนศึกศักดินาได้ส่วนเกินมา 2,000 ล้าน จะจ่ายเป็นค่าอาหารที่ซื้อจากกสิกร 1,000 ล้าน และจ่ายเพื่อซื้อสินค้าหัตถอุตสาหกรรมจากชนชั้นเป็นหมัน 1,000 ล้าน ชนชั้นขุนศึกศักดินาก็จะไม่เหลือส่วนเกินไว้เลย ชนชั้นเป็นหมันได้ส่วนเกินจากกสิกร 1,000 ล้าน และจากขุนศึกศักดินาหรือเจ้าผู้ครองที่ดิน 1,000 ล้าน รวม 2,000 ล้าน ชนชั้นเป็นหมันจะจ่ายส่วนเกิน 1,000 ล้าน ในการซื้ออาหารจากกสิกร และจ่ายอีก 1,000 ล้าน ในการซื้อวัตถุดิบจากกสิกร ชนชั้นเป็นหมันก็จะไม่เหลือส่วนเกินไว้เลยเช่นกัน จะเห็นว่าชนชั้นกสิกรเป็นชนชั้นเดียวที่มีส่วนเกินและใช้หมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจ จำนวน 3,000 ล้านฟรังก์ ส่วนที่เหลืออยู่อีก 2,000 ล้านฟรังก์ เป็นส่วนเกินที่เขาหักไว้เพื่อการบริโภคและทำเมล็ดพันธุ์ การไหลเวียนของส่วนเกินจะเป็นเช่นนี้ในแต่ละรอบปีการผลิต ซึ่งเห็นได้จากแผนภูมิที่ 6.1

การไหลเวียนของส่วนเกินหรือผลผลิตได้สุทธิในแต่ละรอบปี จะเห็นว่ากสิกรเป็นชนชั้นเดียวที่เหลือส่วนเกินหรือมีผลได้สุทธิอยู่ 2,000 ล้านฟรังก์ กสิกรจึงเป็นชนชั้นเดียวที่มีมูลค่าส่วนเกิน (surplus value) ขณะที่ขุนศึกศักดินาหรือเจ้าของที่ดิน (landlords) และชนชั้นผู้ผลิตอื่น หรือชนชั้นเป็นหมันจะไม่มีมูลค่าส่วนเกินเลย จากการค้นพบส่วนเกินหรือผลได้สุทธิและนำมาซึ่งมูลค่าส่วนเกิน (surplus value) มิราโบ ถึงกับกล่าวว่า “ ตั้งแต่โลกเป็นโลกขึ้นมา มีสิ่งที่มนุษย์ค้นพบอยู่ 3 อย่าง ที่ทำให้ประเทศชาติมีฐานะมั่นคง นั่นคือ เครื่องพิมพ์ เงินตรา และผังเศรษฐกิจ (Tableau Oeconomique)” และ “การไหลเวียนของส่วนเกินเช่นนี้แหละที่ทำให้ประเทศชาติมีชีวิตอยู่ได้” นักธรรมชาตินิยมมองว่าพ่อค้า นักอุตสาหกรรม ช่างฝีมือ และคนอื่นๆ ซึ่งอยู่ในชนชั้นที่ไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิตหรือชนชั้นเป็นหมัน ชนชั้นนี้ไม่ก่อให้เกิดผลผลิตส่วนเกินหรือผลได้สุทธิ เพราะคนกลุ่มนี้เป็นลูกจ้างของกสิกรและเป็นลูกจ้างของเจ้าของที่ดิน พวกเขาจึงไม่สามารถสร้างมูลค่าให้กับตัวเองได้ เพียงแต่แปลงมูลค่าที่กสิกรสร้างขึ้นในภาคกสิกรรมไปเป็นสินค้าหัตถอุตสาหกรรม อาชีพกสิกรรมอย่างเดียวเท่านั้นที่สามารถก่อให้เกิดผลได้สุทธิเพิ่มขึ้น (net increase) กสิกรเป็นชนชั้นที่ผลิตได้มากกว่าที่เขาบริโภค ที่เป็นค่าใช้จ่ายด้านค่าอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และเมล็ดพันธุ์ ผลได้สุทธิที่เพิ่มขึ้นจึงแสวงหาได้จากอาชีพกสิกรรม

แผนภูมิที่ 6.1: แสดงการไหลเวียนของส่วนเกินหรือผลผลิตได้สุทธิ (produit net) ในแต่ละรอบปี

พวกพ่อค้า นักอุตสาหกรรม หรือช่างฝีมือ ต่างไม่ได้ผลิตอะไรขึ้นมา บุคคลเหล่านี้เพียงทำธุรกรรมเศรษฐกิจที่ผลผลิตเกิดจากผืนดินเท่านั้น คนงานในโรงงานอุตสาหกรรมก็เพียงแต่เปลี่ยนรูปแบบของผลผลิตจากผืนดินมาเป็นสินค้า คนกลุ่มนี้แม้จะหาเงินได้ แต่พวกเขาไม่ได้สร้างเงินขึ้นมา เพราะพวกเขาไม่มีผลผลิตส่วนเกิน และเงินที่หาได้ก็เป็นเงินที่มาจากผู้ทำงานบนผืนดิน กสิกรไม่เพียงแต่ให้ผลผลิตที่เป็นวัตถุดิบแก่โรงงานอุตสาหกรรมเท่านั้น แต่ยังให้อาหารแก่พวกเขาบริโภคอีกด้วย **ทูร์โกต์ (Turgot)** กล่าวว่า “พวกช่างฝีมือคือคนใช้ของกสิกร ซึ่งเป็นแรงงานเพียง

6. นโยบายและทัศนะต่อเงินตรา รัฐ ภาษีอากร การค้า มูลค่า และค่าจ้าง

6.1 ทัศนะต่อเงินตราและอัตราดอกเบี้ย

นักเศรษฐศาสตร์นิยมมองว่าเงินตราคือสิ่งที่เป็นหมัน (sterile) หรือไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต กล่าวคือ เงินตราโดยลำพังตัวของมันเป็นเพียงทรัพย์สินชนิดหนึ่งซึ่งไม่สามารถทำให้เกิดผล ประโยชน์อะไรได้ (sterile) ประโยชน์อย่างเดียวของเงินตราคือ การเป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยน (medium of exchange) เพื่อความสะดวกในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ หรือมีไว้เพื่อเสียภาษีอากร เงินตราโดยลำพังตัวของมันเองแล้ว ไม่สามารถเพิ่มความมั่งคั่งได้ แต่เมื่อเงินตราถูกใช้ออกไป จึงจะเพิ่มความมั่งคั่งได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การหมุนเวียนของเงินตราจะบ่งชี้ความมั่งคั่งได้ จำนวนโลหะมีค่าที่มนุษยชาติต้องการควรมีจำนวนเพียงพอใช้ในการแลกเปลี่ยนเท่านั้น ถ้ามีมากเกินไปก็ไม่ก่อให้เกิดความมั่งคั่งได้ ความมั่งคั่งที่แท้จริงจะเกิดจากทรัพย์สินอื่น เป็นต้นว่าผลได้จากผืนดิน และผลได้นี้ทำให้พลเมืองเสียภาษีให้รัฐได้ การมีเงินตราส่วนเกินจากการได้เปรียบดุลการค้า ปริมาณเงินจะปรับตัวอย่างอัตโนมัติโดยผ่านการค้าระหว่างประเทศ การได้เปรียบทางการค้าจะทำให้โลหะมีค่าไหลเข้าประเทศ ราคาสินค้าภายในประเทศจะเพิ่มสูงขึ้น การส่งออกลดลง การนำเข้าเพิ่มขึ้น โลหะมีค่าก็จะไหลออกในท้ายที่สุด

ในทัศนะของนักพหุวิชานิยม เงินตราคือทุน ผลตอบแทนจากการลงทุนคืออัตราดอกเบี้ย นักเศรษฐศาสตร์นิยมไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้ เพราะการลงทุนของภาคอุตสาหกรรมไม่ก่อให้เกิดส่วนเกินหรือผลได้สุทธิ จึงไม่ควรได้รับอัตราดอกเบี้ยเป็นการตอบแทน แต่ถ้าเป็นการลงทุนในภาคเกษตรกรรม เป็นการลงทุนที่มีส่วนเกินหรือผลได้สุทธิจึงควรมีอัตราดอกเบี้ยเป็นการตอบแทน เงินตราที่มีอยู่จึงควรให้ภาคเกษตร

¹⁸ E. Roll, op, cit., p.136

6.2 ทศนะต่อรัฐ

ดังที่กล่าวแล้วว่า “ฟิซิโอแครต (Physiocrat)” แปลว่า “อำนาจโดยธรรมชาติ” การบริหารปกครองประเทศของรัฐบาล ต้องใช้อำนาจโดยธรรมชาติหรือเป็นรัฐบาลโดยธรรมชาติ หรือปกครองโดยธรรมชาติ (government by nature) มิใช่รัฐบาลหรือการปกครองโดยคณะบุคคล (government by men) หน้าที่ของรัฐมิใช่ตรากฎหมายเรื่อยไป กฎธรรมชาติสถิตอยู่ทุกหนแห่ง แผงตัวในกฎหมายทุกฉบับที่รัฐบัญญัติออกไป กฎหมายใดที่ขัดกับกฎธรรมชาติ กฎหมายฉบับนั้นก็ใช้ไม่ได้ ทรัพย์สินของเอกชน และสถาบันศักตนาเป็นสถาบันอันศักดิ์สิทธิ์ เพราะไม่มีสถาบันศักตนา ผู้เซ่านาก็ไม่มีที่ดินทำการผลิต นี่เป็นกฎธรรมชาติ รัฐจึงมีหน้าที่ปกป้องทรัพย์สินของเอกชนและสถาบันศักตนาไว้ เสรีภาพและทรัพย์สินเป็นสิ่งมนุษย์หวงแหน เพราะบ่งชี้ให้เห็นความเป็นปัจเจกชน (individualism) กฎหมายที่มนุษย์บัญญัติขึ้นต้องตระหนักและรับทราบ และต้องคงไว้ซึ่งทรัพย์สินและเสรีภาพของบุคคล เหล่านี้คือกฎธรรมชาติ กฎธรรมชาติเป็นสิ่งที่ธรรมชาติได้จัดระบบระเบียบไว้ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมหรือเปลี่ยนแปลงได้ บทบาทของรัฐควรลดบทบาทให้น้อยลงเท่าที่จะทำได้ ยกเลิกกฎหมายที่ไม่จำเป็นและขัดกับกฎธรรมชาติ งบประมาณรายจ่ายควรประหยัดที่สุด และไม่ควรรายจ่ายเกินรายได้จากภาษีที่จัดเก็บได้จากภาษีประเภทเดียว (impot unique)

รัฐหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้กับชีวิตและทรัพย์สินของพลเมืองและให้หลักประกันเสรีภาพของบุคคล เพื่อการนี้รัฐต้องมีกำลังตำรวจ ศาลยุติธรรม และกองทัพ หน้าที่ประการต่อมาคือ ต้องให้การศึกษาแก่ประชาชน สอนให้ประชาชนรู้กฎหมายต่างๆ ที่รัฐบัญญัติขึ้น การใดที่เป็นประโยชน์ต่อตัวบุคคลเขาก็จะปฏิบัติอย่างรวดเร็ว เพราะคือ กฎธรรมชาติและถ้าพลเมืองรู้กฎธรรมชาติเขาก็จะปฏิบัติตามกฎหมายนั่นเอง หน้าที่ของรัฐประการต่อมาคือ การสร้างสาธารณูปโภค เพื่อให้พลเมืองประกอบกิจการงานให้ได้ผลดี

6.3 ทศนะต่อภาษีอากร

นักเศรษฐศาสตร์นิยมเห็นว่าบ่อเกิดของความมั่งคั่งมาจากแหล่งเดียวคือผืนดินและผืนดินก่อให้เกิดผลผลิตส่วนเกินหรือผลได้สุทธิ ภาษีอากรทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นภาษีทางตรงหรือทางอ้อม ล้วนมาจากผลได้จากผืนดิน เพราะฉะนั้น การจัดเก็บภาษีควรจัดเก็บจากแหล่งเดียวหรือเก็บภาษีเดียว(single tax or impot unique)การเก็บภาษีจากแหล่งเดียวคือ จัดเก็บโดยตรงจากผลผลิตส่วนเกินหรือผลได้สุทธิจากผืนดินไม่ควรจัดเก็บจากแหล่งอื่นๆ เพราะจะเป็นการจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อน ทำให้สิ้นเปลือง ถ้าจัดเก็บภาษีทางตรงจากเจ้าของที่ดินเพียงแหล่งเดียว (a single direct tax) ก็จะได้เงินภาษีเป็นจำนวนเท่ากับที่จัดเก็บจากแหล่งอื่น ไม่สมควรเก็บภาษีจากกสิกรและชนชั้นผลิต (artisans) อื่น เพราะพวกเขาเหล่านี้มีชีวิตอยู่ที่ระดับพอยังชีพเท่านั้น นักเศรษฐศาสตร์นิยมลัทธิเศรษฐศาสตร์นิยมเป็นคณะที่เชื่อในกฎเหล็กของค่าจ้าง (the iron law of wages) ที่ว่า กสิกรและกรรมกรจะมีชีวิตอยู่ที่ระดับพอยังชีพ จะไม่เหลือส่วนเกินใดๆ การเก็บภาษีจากภาคเกษตรกรรมต้องเก็บจากส่วนเกินเท่านั้น ภาระภาษีก็จะตกอยู่เพียงแค่ระดับของส่วนเกิน ถ้าภาษีทำให้ผลผลิตภาคเกษตรลดลง แหล่งที่มาของความมั่งคั่งก็จะลดลง ถ้าต้องการรักษาความมั่งคั่งของประเทศไว้ ต้องเก็บภาษีจากส่วนเกินหรือผลได้สุทธิเท่านั้น โดยเก็บตรงจากเจ้าของที่ดิน โบโดเสนอให้เก็บในอัตราร้อยละ 30 ของผลได้สุทธิ¹⁹ และท้ายสุดภาระภาษีก็จะตกอยู่กับกสิกรซึ่งเป็นผู้ผลิตกลุ่มเดียวที่มีส่วนเกิน งบประมาณรายจ่ายของรัฐควรจัดทำอย่างประหยัดที่สุด ให้รายจ่ายเท่ากับภาษีที่จัดเก็บได้จากส่วนเกิน หลักการการเก็บภาษีชนิดเดียวถูกนำไปใช้โดย Karl Friedrich มาร์เกรฟแห่งบาเดนของเยอรมนี

6.4 ทศนะต่อการค้า

นักเศรษฐศาสตร์นิยมให้เหตุผลว่า ความมั่งคั่งไม่ใช่การเพิ่มขึ้นของอรรถประโยชน์ แต่เป็นการเพิ่มขึ้นของวัตถุสิ่งของ ผลได้สุทธิจะเชื่อมโยงกับมูลค่าตลาด ผลได้สุทธิสามารถวิเคราะห์ในทางกายภาพได้ ไม่ต้องไปคำนึงถึงราคาขายในท้องตลาด ภาคอุตสาหกรรมและการค้าเป็นภาคที่ไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพการผลิต จึงไม่

¹⁹ H. L. Bhatia, op, cit., p. 62.

6.5 ทักษะต่อมูลค่า

นักเศรษฐชาตินิยมไม่ให้ความสนใจเรื่องมูลค่า (value) มากนัก เพราะมุ่งความสนใจไปที่การวิเคราะห์ส่วนเกิน ผลได้สุทธิ การไหลเวียนของส่วนเกิน และภาษีเดียว (impot unique) ที่เป็นประเด็นหลักของการศึกษาวิเคราะห์ แต่มีหลักคิดอยู่บางประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องมูลค่าว่า ราคาผลผลิตทางการเกษตรจะขายได้สูงกว่าต้นทุนการผลิต ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่ามูลค่าและต้นทุนการผลิตปรากฏภาพอยู่บ้าง

นักเศรษฐชาตินิยมตระหนักว่าสินค้าให้ความพึงพอใจหรืออรรถประโยชน์แก่ผู้บริโภคได้ แต่กล่าวว่ามูลค่าไม่ติดอยู่กับตัวสินค้า เพราะมูลค่าเป็นเพียงมูลค่าการแลกเปลี่ยน ซึ่งเท่ากับราคาซื้อขายกันในท้องตลาด มูลค่าจึงคือราคาตลาด (prix courant) และมูลค่าก็ไม่สัมพันธ์อย่างชัดเจนกับอุปสงค์และอุปทานของสินค้า ราคา

6.6 ทักษะต่อค่าจ้าง

นักเศรษฐชาตินิยมมองว่ากสิกรผู้เช่านา(peasant) และกรรมกร (artisan) จะได้รับค่าจ้างที่ระดับพอประทังชีพ (subsistence level) และพวกเขาก็พร้อมที่จะทำงานที่ค่าจ้างระดับนี้ แต่ถ้าได้ค่าจ้างต่ำกว่าระดับนี้ พวกเขาก็อาจอดตายหรือไม่ก็อพยพหนีไปประเทศอื่น จริงแล้วนายจ้างต้องการจ่ายค่าจ้างต่ำกว่าระดับนี้ด้วยซ้ำไป ค่าจ้างจึงไม่ลดต่ำกว่าระดับพอประทังชีพ และก็ไม่เพิ่มสูงกว่าระดับนี้ เพราะผู้ประกอบการต้องการลดต้นทุนให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ และต้องการให้ตัวเองมีรายได้จากการประกอบการให้มากที่สุด หลักคิดในเรื่องนี้ของนักเศรษฐชาตินิยมสอดคล้องกับทฤษฎีค่าจ้างของริคาร์โด (Ricardian Theory of Wages)²¹ ที่พูดถึงกฎเหล็กค่าจ้าง(the iron law of wages) ว่าค่าจ้างคือราคาของแรงงาน แรงงานจะได้รับค่าจ้างที่ระดับราคาธรรมชาติ (natural price) ซึ่งเป็นราคาที่ระดับพอประทังชีพและทำให้แรงงานดำรงชาติพันธุ์ของพวกเขาอยู่ได้ ค่าจ้างจะไม่เพิ่มสูงกว่าหรือลดต่ำกว่านี้ ถ้าค่าจ้างเพิ่มสูงกว่าระดับพอประทังชีพ อุปทานของแรงงานจะเพิ่มขึ้น ทำให้ค่าจ้างลดต่ำลง ค่าจ้างจึงมีแนวโน้มปรับตัวเข้าสู่ระดับพอประทังชีพตลอดเวลา

7. สรุป

ลัทธิเศรษฐชาตินิยม (physiocrats) เชื่อในกฎระเบียบธรรมชาติ (natural order) ว่าเป็นพลังที่ควบคุมสรรพสิ่งบนโลกนี้ทั้งหมด ไม่ว่าสิ่งนั้นจะมีชีวิตหรือสรรพสิ่งที่ไม่มีชีวิต พฤติกรรมบนโลกต้องดำเนินไปโดยกฎธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นการค้า การปกครอง ประเทศ และการดำเนินชีวิตของบุคคล ลัทธิเศรษฐชาตินิยม ได้รับอิทธิพลจากนักคิด

²⁰ อัลเฟรด มาร์แชล(Alfred Marshall)เขียนตำราเศรษฐศาสตร์เรื่อง Principles และเป็นผู้สร้างหลักการที่ว่าด้วยส่วนเพิ่ม (marginal)และเป็นผู้ก่อตั้งสำนักคิด Cambridge school of thought

²¹ David Ricardo.เขียนเรื่อง The Principles of Political Economy and Taxation

นักธรรมชาตินิยมมองความมั่งคั่งแตกต่างจากนักพาณิชย์นิยม โดยมองว่าการค้าไม่ใช่ที่มาของความมั่งคั่ง แต่ความมั่งคั่ง เกิดจากการผลิต (production) และเป็นการผลิตบนที่ดิน โดยมีกสิกรผู้เช่านา (peasant) เป็นผู้ผลิต กสิกรเป็นแรงงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต (productive class) แรงงานประเภทอื่นไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต หรือเป็นชนชั้นเป็นหมัน (sterile class) ความมั่งคั่งจึงเกิดจากการผลิตของกสิกรและส่วนหนึ่งเป็นสิ่งที่ธรรมชาติให้มา กสิกรจะก่อให้เกิดผลผลิตส่วนเกินหรือผลได้สุทธิ (produit net) และผลได้สุทธิมีมากพอที่จะสะสมเอาได้การหมุนเวียนของส่วนเกินจะก่อให้เกิดความมั่งคั่ง การวิเคราะห์ส่วนเกินหรือผลได้สุทธิใช้ตารางเศรษฐกิจ (Tableau Oeconomique) ของเคอสนีย์ ในการวิเคราะห์

เงินตราไม่ใช่ความมั่งคั่ง เงินตราเป็นเพียงตัวกลางในการแลกเปลี่ยน มีไว้เพื่อความสะดวกในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ หรือไม่มีไว้เพื่อเสียภาษี ภาษีที่รัฐจัดเก็บควรจัดเก็บประเภทเดียว (impôt unique) โดยเก็บจากส่วนเกินของผู้ให้เช่านา และท้ายสุดภาระภาษีจะตกอยู่กับกสิกรผู้เช่านา กสิกรและแรงงานประเภทอื่นจะมีรายได้ที่ระดับพอยังชีพเท่านั้น จึงไม่อยู่ในฐานะที่จะเสียภาษีได้ งบประมาณรายจ่ายไม่ควรตั้งไว้มากกว่ารายได้จากการจัดเก็บภาษีประเภทนี้ รัฐบาลควรบริหารหรือปกครองประเทศโดยตระหนักรับทราบและปฏิบัติตามกฎธรรมชาติ

ลัทธิธรรมชาตินิยม (physiocracy) เป็นยุคสมัยของสำนักทางความคิด เศรษฐศาสตร์ที่เป็นระบบที่สุดเมื่อเทียบกับลัทธิความคิด เศรษฐศาสตร์ก่อนหน้านี้ และเป็นลัทธิเศรษฐศาสตร์ลัทธิแรกหรือสำนักแรกที่วิเคราะห์ เศรษฐศาสตร์แบบองค์รวมหรือมหภาค นักคิดบางท่านเป็นต้นว่า Norman J. Ware และ Karl Marx มองว่าลัทธิธรรมชาติ นิยมเป็นปรัชญาการเมืองที่เป็นพัฒนาการความคิดทางเศรษฐศาสตร์ที่เป็นตรรกะ และนักธรรมชาตินิยมก็ได้รับการยอมรับว่าเป็นคณะบุคคลที่วางรากฐานที่นำมาซึ่งการปฏิวัติในประเทศฝรั่งเศส

หนังสืออ้างอิง

ทวี ตะเวทีกุล, **ลัทธิเศรษฐกิจ**. กรุงเทพฯ : สมาคมเศรษฐศาสตร์, 2519.

Baur, Stephan. "Studies on the Origin of the Fench Economics," **Quaterly Journal of Economics**, vol. 5 1890.

Bhatia., H.L. **History of Economic Thought**. New Delhi : Vani Education Books, 1978.

Ekelund, Jr , R.. B.. and R. F. Herbert. **A history of Economic Theory and method**. New York: McGraw-Hill Publishing Company, 1990.

Haney, Lewis. **History of Economic Thought**. London: Macmillan, 1949.

Roll, Eric. **A History of Economic Thought**. Faber and Faber, 1973.

Whittaker, Edmund. **Schools and Streams of Economic Thought**. London: Rand McNally, 1960.

แบบทดสอบ
เพื่อความเข้าใจในเนื้อหา

1. ความหมายของลัทธิชนรรมชาตินิยม _____

2. รากศัพท์และที่มาของคำว่า physiocratie _____

3. หัวใจหรือหลักคำสอนของนักชนรรมชาตินิยม (physiocrats) คือ _____

4. ความคิดของ จอห์น ล็อก เกี่ยวกับแรงงานและที่ดิน _____

5. แนวคิดของ วิลเลียม เพตตีเกี่ยวกับแรงงานและที่ดิน _____

6. แนวคิดของเดวิด ฮูมเกี่ยวกับแรงงานและที่ดิน _____

7. แนวคิดของริชาร์ด แคนติลลอนเกี่ยวกับแรงงานและที่ดิน _____

8. ชีวิตและผลงานของปีแอร์ เล เปอซอง เด บัวส์กิลแบร์ต _____

9. แนวคิดของบัวส์กิลแบร์ต เรื่องความมั่งคั่งของชาติ _____

10. ความสำคัญของเกษตรกรรมในทัศนะของบัวส์กิลแบร์ต _____

11. ภาษีในทัศนะของบัวส์กิลแบร์ต _____

12. ภาษี Taille _____

13. ภาษี aides _____

14. ภาษี douanes _____

15. ชีวิตและผลงานของมาร์แชล โวบอง _____

16. ชีวิตและผลงานของนายแพทย์ฟรังซัวส์ เควสเนย์ _____

17. ชีวิตและผลงานของปีแอร์ ซามูเอล ดูปอง เด เนมูร์ _____

18. ชีวิตและผลงานของมาร์ควิส เดอ มิราโบ _____

19. ชีวิตและผลงานของปีแอร์ ฟรังซัวส์ เดอ ลาริแวย์ _____

20. ชีวิตและผลงานของฌอง โคลด์ เดอ แวงซองต์ กูร์เนย์ _____

21. ชีวิตและผลงานของอานเน โรแบร์ ฌัก ตูร์โกต์ _____

22. นักเศรษฐศาสตร์สำนักธรรมชาตินิยมมองว่า วิชาเศรษฐศาสตร์เป็น _____

23. ธรรมชาติ (natural laws) _____

24. Laissez faire _____

25. Laissez passer _____

26. Laissez faire, Laissez passer _____

27. ชนชั้นการผลิต _____

28. ชั้นชั้นที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต _____

29. ชั้นชั้นที่ไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต _____

30. ผลได้สุทธิหรือผลผลิตส่วนเกิน _____

31. ผังเศรษฐกิจ (Tableau Oeconomique) _____

32. มิราโบให้ความสำคัญกับผังเศรษฐกิจ (Tableau Oeconomique) ว่า _____

33. ตูร์โกต์ (Turgot)ให้ความสำคัญกับภสิกรว่า _____

34. ความหมายของผลผลิตได้สุทธิ (produit net) หรือส่วนเกิน (surplus) คือ _____

35. นักธรรมชาตินิยมแบ่งแรงงานออกเป็นสองชนชั้นประกอบด้วย _____

36. ชนชั้นทางสังคมในทัศนะของนักธรรมชาตินิยมมีอยู่ 3 ชนชั้น ประกอบด้วย _____

37. ชนชั้นเป็นหมัน (sterile class) หรือชนชั้นที่ไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิตคือ _____

38. นโยบายและทัศนะนักธรรมชาตินิยมต่อเงินตรา _____

39. นโยบายและทัศนะนักธรรมชาตินิยมต่อรัฐ _____

40. นโยบายและทัศนะนักธรรมชาตินิยมต่อภาษีอากร _____

41. นโยบายและทัศนะนักธรรมชาตินิยมต่อการค้า _____

42. นโยบายและทัศนะนักธรรมชาตินิยมต่อมูลค่า _____

43. นโยบายและทัศนะนักธรรมชาตินิยมต่อค่าจ้าง _____

แบบทดสอบ
เพื่อความเข้าใจในรายละเอียด

ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ลัทธิธรรมชาตินิยม (physiocracy) เกิดขึ้นในประเทศ
 1. อังกฤษ
 2. ฝรั่งเศส
 3. เยอรมนี
 4. ออสเตรเลีย
2. สำนักคิดทางเศรษฐศาสตร์ (the school of thought) ที่ถือเป็นสำนักคิดที่แท้จริงสำนักแรกคือ
 1. สำนักพาณิชยนิยม
 2. ลัทธิธรรมชาตินิยม
 3. สำนักคลาสสิกส์
 4. สำนักเคนส์
3. ลัทธิธรรมชาตินิยม (physiocracy) เชื่อว่าความมั่งคั่งเกิดจาก
 1. การเกษตรกรรม
 2. การค้า
 3. การอุตสาหกรรม
 4. แรงงาน
4. Physiocracy หมายถึง
 1. กฎธรรมชาติ
 2. กฎเหล็กของค่าจ้าง
 3. กฎเงินเลวไล่เงินดี
 4. กฎมือที่มองไม่เห็น
5. ลัทธิธรรมชาตินิยม (physiocracy) ให้ความสำคัญเรื่องใด ในการสร้างความมั่งคั่งของชาติ
 1. การค้า
 2. ที่ดินและแรงงาน
 3. การผลิต
 4. แรงงาน

6. ลัทธิธรรมชาตินิยมไม่ให้ความสำคัญเรื่องใดในการสร้างความมั่งคั่งของชาติ
1. การค้า
 2. ที่ดิน
 3. การผลิต
 4. แรงงาน
7. ระบบธรรมชาตินิยมเป็นการจัดระเบียบระบบสังคม ที่ไม่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์สังคมเศรษฐศาสตร์ในเรื่อง
1. รัฐ การผลิต และความมั่งคั่ง
 2. แรงงาน พ่อค้าและผู้ผลิต
 3. กสิกร และเจ้าผู้ครองที่ดิน
 4. ทุนและการค้า
8. ชาวฝรั่งเศสที่แบกรับภาษีทุกชนิด และจ่ายภาษีในอัตราที่สูงคือ
1. ชาวนาที่ยากจนและเช่าที่นาทำ
 2. เจ้าผู้ครองที่ดิน
 3. พ่อค้า
 4. ขุนนาง และข้าราชการ
9. ชาวฝรั่งเศสที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีคือ
1. ชาวนาที่ยากจนและเช่าที่นาทำ
 2. กรรมกร
 3. พ่อค้า
 4. เจ้าผู้ครองที่ดิน ขุนนาง และข้าราชการ
10. ภาษีประเภทใดที่กสิกรฝรั่งเศสต้องเสียภาษี
1. ภาษีเกลือ
 2. ภาษียุงข้าว
 3. ภาษีกระท่อมนา
 4. เสียภาษีทุกชนิด
11. บุคคลที่ให้ความสำคัญกับแรงงานและมองว่าแรงงานเป็นแหล่งที่มาของความมั่งคั่ง โดยเปรียบเทียบแรงงานเสมือนพ่อที่ดินเปรียบเสมือนแม่คือ
1. วิลเลียม เพตตี
 2. จอห์น ล็อก
 3. เดวิด ฮูม
 4. ริชาร์ด แคนติลลอน

12. บุคคลที่มองว่าแรงงานคือแหล่งที่มาของมูลค่าที่สำคัญที่สุด มูลค่าของผลผลิตจากผืนดินเกือบทั้งหมดมาจากแรงงาน ส่วนที่เหลือเป็นของกำนัลจากธรรมชาติคือ

1. วิลเลียม เพตตี	2. จอห์น ล็อก
3. เดวิด ฮูม	4. ริชาร์ด แคนติลลอน

13. บุคคลที่มองว่าที่ดินเป็นแหล่งที่มาของสรรพสิ่งที่มีประโยชน์ทั้งหมดคือ

1. วิลเลียม เพตตี	2. จอห์น ล็อก
3. เดวิด ฮูม	4. ริชาร์ด แคนติลลอน

14. บุคคลที่มองว่าที่ดินเป็นแหล่งที่มาของความมั่งคั่ง แรงงานเป็นพลังก่อให้เกิดผลผลิตจากที่ดิน

1. วิลเลียม เพตตี	2. จอห์น ล็อก
3. เดวิด ฮูม	4. ริชาร์ด แคนติลลอน

15. บุคคลที่เขียนเรื่อง *Detail de la France sous le regne present* ชื่อ

1. บัวส์กิลแบร์ต	2. โวบอง
3. เมอลอง	4. เฟอเนอลอง

16. หนังสือเรื่อง *Detail de la France sous le regne present* มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

1. การปฏิรูปภาษี
2. หลักความเป็นธรรมในการเสียภาษี
3. ให้ยกเลิกการเก็บภาษีศุลกากรการส่งออกธัญพืช
4. ถูกทุกข้อ

17. บุคคลที่เขียนเรื่อง *Traite de la nature, culture, commerce et interet des grains* และ *Dissertation upon the Nature of Wealth* ชื่อ

1. บัวส์กิลแบร์ต	2. โวบอง
3. เมอลอง	4. เฟอเนอลอง

18. หนังสือเรื่อง Traite de la nature, culture, commerce et interet des grains และ
Dissertation upon the Nature of Wealth มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

1. ที่ดินเป็นแหล่งที่มาของความมั่งคั่งที่สำคัญ และความมั่งคั่งไม่ใช่โลหะมีค่า
2. ราคาสินค้าประเภทอาหารควรมีราคาแพง
3. ความมั่งคั่งคือสินค้าที่ผลิตได้และจำเป็นต่อการดำรงชีพ
4. ถูกทุกข้อ

19. ในทัศนะของบิวส์กิลแบร์ต ความมั่งคั่งของชาติที่แท้จริงคือ

1. ผลผลิต
2. เงินตรา
3. การค้า
4. อัตราการหมุนเวียนของเงินตรา

20. บิวส์กิลแบร์ตยอมรับว่าการหมุนเวียนของเงินเป็นตัวกำหนดรายได้ประชาชาติเป็น
แนวคิดที่ตรงกันข้ามกับ

1. จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์
2. นักการเงินนิยม
3. กลุ่มต้านอุปทาน
4. สำนักคลาสสิกส์

21. บิวส์กิลแบร์ต สนับสนุนให้มีการส่งออกธัญพืชได้อย่างเสรีด้วยเหตุผลคือ

1. ทำให้ราคาธัญพืชมีเสถียรภาพ
2. ผลผลิตภาคเกษตรกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้น
3. ทำให้การกระจายรายได้ดีขึ้น
4. ถูกทุกข้อ

22. Taille คือภาษีที่จัดเก็บจาก

1. ทรัพย์สินส่วนบุคคล
2. สังหาริมทรัพย์
3. อสังหาริมทรัพย์
4. ภาษีการขายทั่วไป

23. aides คือภาษีที่เก็บจาก

1. ทรัพย์สิน
2. ภาษีการส่งออกนำเข้าสินค้า
3. ภาษีการบริโภค
4. ภาษีการขายทั่วไป

24. douanes คือภาษีที่เก็บจาก

1. ทรัพย์สิน	2. ภาษีการส่งออกนำเข้าสินค้า
3. ภาษีการบริโภค	4. ภาษีการขายทั่วไป

25. ทักษะของโอบองที่ว่า แรงงานคือที่มาของความมั่งคั่งทั้งหลายทั้งปวงสอดคล้องกับแนวคิดของ

1. จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์	2. โทมัส มัลธัส
3. อดัม สมิท	4. เดวิด ริคาร์โด

26. ในทัศนะของโอบอง แรงงานประเภทใดเป็นแรงงานที่มีประสิทธิผลการผลิตมากที่สุด

1. แรงงานภาคอุตสาหกรรม	2. แรงงานภาคเกษตรกรรม
3. แรงงานภาคบริการ	4. แรงงานภาคการค้า

27. บุคคลใดนำเสนอว่า การไหลเวียนของของความมั่งคั่งภายในประเทศ เกิดจากการค้าภายในประเทศ

1. โอบอง	2. เมอลอง
3. เฟอเนอลอง	4. ริชาร์ด แคนติลลอน

28. หนังสือที่ถือเป็นหัวใจและวิญญาณของคณะกรรมชาตินิยมคือ

1. Less Grains Less Fermiers Grande
2. Tableau Economique
3. Maximes generales du Government economique d'um Royaume agricole
4. Physiocratie ou Constitution essentielle du Government le plus avantageux au Genre humain

29. Tableau Economique or Tableau Oeconomique เขียนโดย

1. ฟรังซัวส์ เควสเนย์	2. ดูปอง เด เนมูร์ส
3. มิราโบ	4. ฟรังซัวส์ เดอ ลา ริแวร์

30. ชื่อนักธรรมชาตินิยมหรือคณะธรรมชาตินิยมที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Physiocrats หรือในภาษาฝรั่งเศสว่า Physiocratie ตั้งชื่อตามหนังสือเรื่อง

1. Tableau Economique
2. Physiocratie ou Constitution essentielle du Gouvernement le plus avantageux au Genre humain
3. La theorie de l'impot
4. L'Order naturel et essential des Societes Politique

31. ชื่อนักธรรมชาตินิยมหรือคณะธรรมชาตินิยมที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Physiocrats หรือในภาษาฝรั่งเศสว่า Physiocratie ตั้งชื่อตามหนังสือที่เขียนโดย

1. ฟรังซัวส์ เควสเนย์
2. ดูปอง เด เนมูร์ส
3. มิราโบ
4. ฟรังซัวส์ เดอ ลาริแวย์

32. หนังสือเรื่อง La theorie de l'impot เขียนโดย

1. ฟรังซัวส์ เควสเนย์
2. ดูปอง เด เนมูร์ส
3. มิราโบ
4. ฟรังซัวส์ เดอ ลาริแวย์

33. หนังสือเรื่อง La theorie de l'impot มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

1. ทฤษฎีภาษีอากร
2. ทฤษฎีการส่งออก
3. ทฤษฎีการนำเข้า
4. ทฤษฎีการค้า

34. หนังสือเรื่อง La philosophie rurale เขียนโดย

1. ฟรังซัวส์ เควสเนย์
2. ดูปอง เด เนมูร์ส
3. มิราโบ
4. ฟรังซัวส์ เดอ ลาริแวย์

35. หนังสือเรื่อง La philosophie rurale มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

1. ปรัชญาชนบท
2. ปรัชญาการเมือง
3. ปรัชญาเศรษฐศาสตร์
4. ปรัชญาสังคม

36. ภาคการผลิตใดที่เป็นศูนย์กลางรวมทางความคิดของลัทธิธรรมชาตินิยม

1. ภาคอุตสาหกรรม	2. ภาคเกษตรกรรม
3. ภาคบริการ	4. ภาคการค้า

37. ปีแอร์ ฟรังซัวส์ เดอ ลา ริแวร์ เขียนเรื่อง

1. Tableau Economique
2. La philosophie rurale
3. L'Order naturel et essential des Societes Politique
4. Reflexions sur la formation et la distributiondes richesses

38. หนังสือเรื่อง L'Order naturel et essential des Societes Politique มีเนื้อหาเกี่ยวกับกฎหรือระเบียบธรรมชาติของ

1. สังคมการเมือง	2. สังคมการค้า
3. สังคมชนบท	4. สังคมการเมืองและการค้า

39. นักธรรมชาตินิยมที่มีชื่อเสียงมาก ท่านใดที่ไม่เป็นนักเขียนแต่เป็นนักแปล

1. ดูปอง เด เนมูร์ส	2. มิราโบ
3. ฟรังซัวส์ เดอ ลา ริแวร์	4. ฌอง โคลด์ กูร์เนย์

40. ประโยคที่เป็นอมตะที่กล่าวว่า Laissez faire, laissez passer le monde va de lui-meme เป็นคำกล่าวของ

1. ดูปอง เด เนมูร์ส	2. มิราโบ
3. ฟรังซัวส์ เดอ ลา ริแวร์	4. ฌอง โคลด์ กูร์เนย์

41. หนังสือเรื่อง Reflexions sur la formation et la distributiondes richesses เขียนโดย

1. มิราโบ	2. ฟรังซัวส์ เดอ ลา ริแวร์
3. ฌอง โคลด์ กูร์เนย์	4. ตูร์โกต์

42. หนังสือเรื่อง Reflexions sur la formation et la distribution des richesses มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

1. การกระจายความร่ำรวย	2. การกระจายรายได้
3. การกระจายความมั่งคั่ง	4. การกระจายความยากจน

43. Laissez faire หมายถึง

1. ปล่อยให้ทำไป	2. ปล่อยให้ผ่านไป
3. กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	4. กิจกรรมการเมือง

44. Laissez passer หมายถึง

1. ปล่อยให้ทำไป	2. ปล่อยให้ผ่านไป
3. กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	4. กิจกรรมการเมือง

45. ปล่อยให้ทำไป หมายถึง

1. การมีเสรีภาพทางการเมือง
2. การมีเสรีภาพในการบริโภค
3. การมีเสรีภาพในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ
4. การไม่กีดกันหรือปกป้องการค้าระหว่างประเทศ

46. ปล่อยให้ผ่านไป หมายถึง

1. การมีเสรีภาพทางการเมือง
2. การมีเสรีภาพในการบริโภค
3. การมีเสรีภาพในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ
4. การไม่กีดกัน ปกป้องหรือการเก็บภาษีศุลกากรจากการค้าระหว่างประเทศ

47. ปล่อยให้ทำไป ปล่อยให้ผ่านไปแล้วโลกจะทำหน้าที่ได้เอง โลกคือกฎธรรมชาติที่มองไม่เห็น สอดคล้องกับกฎมือที่มองไม่เห็นของ

1. อัดัม สมิท	2. ฌอง บาบติส เซย์
3. วิลเฟรโด พาเรโต	4. โทมัส เกรแฮม

48. การที่นักธรรมชาตินิยม ยึดสุภาษิตที่ว่า “ปล่อยให้ทำไป ปล่อยให้ผ่านไป (laissez faire, laissez passer)” เพราะเชื่อว่าเศรษฐกิจจะดำเนินไปได้เองโดย

1. กฎธรรมชาติ	2. กลไกตลาด
3. มือที่มองไม่เห็น	4. Say's Law

49. กฎธรรมชาติใช้บังคับแก่

1. มนุษย์และสรรพสิ่งที่มีชีวิต	2. ชุมชน
3. สรรพสิ่งที่ไม่มีชีวิต	4. ถูกทุกข้อ

50. ตามความเชื่อของนักธรรมชาตินิยมเชื่อว่าสิ่งที่กำหนดสังคมมนุษย์คือ

1. พระเจ้า	2. ผู้ปกครองหรือกษัตริย์
3. หลักคำสอนของศาสนา	4. กฎหรือระเบียบธรรมชาติ

51. สิ่งที่เป็นหัวใจหรือหลักคำสอนของนักธรรมชาตินิยมคือ

1. ให้เชื่อและปฏิบัติตามกฎธรรมชาติ	2. ผังเศรษฐกิจ
3. ผลผลิตได้สุทธิ (produit net)	4. ให้ความสำคัญกับกสิกร

52. สำนักความคิดทางเศรษฐศาสตร์ที่เป็นระบบ มีตรรกะ และเชื่อมเหตุผลต่างๆ ได้ดี ที่สุดก่อนยุคคลาสสิกคือ

1. สำนักพาณิชยนิยม	2. สำนักทองคำแท่ง
3. สำนักนักบวชคริสต์	4. สำนักธรรมชาตินิยม

53. นักเศรษฐศาสตร์สำนักใดที่ถือว่า “วิชาเศรษฐศาสตร์เป็นวิชาแห่งกฎธรรมชาติ”

1. สำนักคลาสสิกส์	2. สำนักพาณิชยนิยม
3. สำนักเคนส์	4. สำนักธรรมชาตินิยม

54. นักเศรษฐศาสตร์สำนักใดที่เชื่อว่า ความมั่งคั่งเกิดจากการผลิต (production)

1. สำนักพาณิชยนิยม	2. สำนักทองคำแท่ง
3. สำนักนักบวชคริสต์	4. สำนักธรรมชาตินิยม

55. นักเศรษฐศาสตร์สำนักใดที่กล่าวว่า “การผลิตคือพลังให้เกิดความมั่งคั่งและส่วนเกิน ความมั่งคั่งและส่วนเกินที่เกิดขึ้นนั้นมีมากพอที่จะสะสมเอาได้”

1. สำนักพาณิชยนิยม	2. สำนักทองคำแท่ง
3. สำนักธรรมชาตินิยม	4. สำนักนักบวชคริสต์

56. คณะธรรมชาตินิยมมองปัญหาเศรษฐกิจเป็นแบบ

1. แบบองค์รวมหรือแบบมหภาค	2. แบบแยกส่วนหรือแบบจุลภาค
3. แบบธรรมชาติ	4. แบบต้องควบคุม

57. การวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐศาสตร์ของคณะธรรมชาตินิยมถือเป็นการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์เรื่องใดเป็นครั้งแรก

1. วิเคราะห์ดุลยภาพทั่วไป	2. วิเคราะห์ดุลยภาพบางส่วน
3. วิเคราะห์ดุลยภาพภายใน	4. วิเคราะห์ดุลยภาพภายนอก

58. การวิเคราะห์เรื่องใด ด้วยการใช้ผังเศรษฐกิจของควอสเนย์ โดยใช้ปัจจัยแรงงานและที่ดินเป็นปัจจัยการผลิตและได้ผลผลิต อันเป็นที่มาของการวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าและผลผลิตที่ได้รับ (input-output analysis) ในเวลาต่อมา

1. การวิเคราะห์การไหลเวียนของส่วนเกินหรือผลได้สุทธิ
2. เป็นการวิเคราะห์ดุลยภาพทั่วไปทางเศรษฐศาสตร์
3. เป็นการวิเคราะห์ดุลยภาพบางส่วนทางเศรษฐศาสตร์
4. การเป็นวิเคราะห์ดุลยภาพภายในทางเศรษฐศาสตร์

59. ตารางหรือผังเศรษฐกิจของ ควอสเนย์ หรือ Quesnay's Tableau Oeconomique เป็นการแสดงกระแสการไหลเวียนของ

1. ส่วนเกินหรือผลผลิตได้สุทธิ
2. แรงงาน
3. เงินตรา
4. การค้าระหว่างประเทศ

60. นักธรรมชาตินิยมแบ่งแรงงานออกเป็นสองชนชั้นประกบด้วย

1. แรงงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต
2. แรงงานที่ไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต
3. แรงงานที่ทำงานในโรงงานหัตถอุตสาหกรรม
4. ข้อ 1. และ ข้อ 2. ถูก

61. ทักษะของธรรมชาตินิยมมองว่าแรงงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต (productive class) ได้แก่

1. กสิกร
2. ช่างฝีมือ
3. กรรมกร
4. ข้าราชการ

62. ทักษะของธรรมชาตินิยมมองว่าแรงงานที่ไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต (unproductive class) หรือชนชั้นเป็นหมัน (sterile class) ได้แก่

1. พ่อค้า
2. นักอุตสาหกรรม
3. ช่างฝีมือ
4. ถูกทุกข้อ

63. นักธรรมชาตินิยมแบ่งชนชั้นในสังคมออกเป็น

1. ชนชั้นที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต
2. ชนชั้นที่ไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต
3. ชนชั้นขุนศึกศักดินา
4. ถูกทุกข้อ

64. ทักษะของนักธรรมชาตินิยมมองว่าบุคคลใดเป็นแรงงานที่ก่อให้เกิดผลผลิตส่วนเกิน หรือ ผลได้สุทธิ (produit net)

1. กสิกร
2. แรงงานภาคอุตสาหกรรม
3. ช่างฝีมือ
4. นักอุตสาหกรรม

65. ในทัศนะของนักธรรมชาตินิยม เพราะเหตุใดจึงมองว่า พ่อค้า นักอุตสาหกรรม ช่างฝีมือ และแรงงานประเภทอื่นที่ไม่ใช่กสิกรเป็นชนชั้นเป็นหมันหรือไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการผลิต

1. เพราะไม่ก่อให้เกิดการรอกเงยของผลผลิต
2. เพราะเพียงเพื่อนำผลได้จากที่ดินไปเปลี่ยนแปลงเป็นสินค้า
3. เพราะเป็นแรงงานที่เอาเปรียบกสิกร
4. ข้อ 1. และ ข้อ 2. ถูก

66. เพราะเหตุใด นายแพทย์เคสเนย์ จึงไม่อธิบายบทบาทของชนชั้นขุนศึกศักดินา

1. ไม่ต้องการให้ผังเศรษฐกิจของเขาไปกระทบกระเทือนสถาบันกษัตริย์
2. เพื่อเป้าหมายทางการเมืองบางอย่าง
3. เพราะชนชั้นนี้เปรียบเสมือนคนขูดบ่อน้ำ
4. ถูกทุกข้อ

67. นักธรรมชาตินิยมมองว่า ความมั่งคั่งของประเทศเกิดจาก

1. การค้าระหว่างประเทศ
2. การแลกเปลี่ยน
3. ผลผลิตส่วนเกินหรือผลได้สุทธิ
4. การสะสมโลหะเงินโลหะทองให้ได้มากๆ

68. ผลผลิตส่วนเกินหรือผลได้สุทธิคือ ส่วนต่างระหว่างผลผลิตที่ผลิตได้ทั้งหมด

1. กับส่วนที่กสิกรเก็บไว้บริโภคเป็นอาหาร
2. กับส่วนที่กสิกรเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์เพื่อการผลิตฤดูกาลต่อไป
3. กับส่วนที่ประชาชนทั้งหมดใช้บริโภค
4. ข้อ 1. และ ข้อ 2. ถูก

69. ตามทัศนะของนักธรรมชาตินิยมประสิทธิภาพการผลิตของแรงงานจะเกิดขึ้นเมื่อ

1. แรงงานภาคกสิกรรมทำการผลิตแล้วมีส่วนเกินหรือผลได้สุทธิ
2. แรงงานภาคการค้าทำการค้าแล้วมีกำไร
3. แรงงานภาคหัตถอุตสาหกรรมทำการผลิตมีผลผลิตส่งไปขายต่างประเทศ
4. ถูกทุกข้อ

70. ส่วนเกินหรือผลได้สุทธิที่เกิดขึ้นถือเป็นของกำนัลหรือบำเหน็จที่ให้กับ

1. ประสิทธิภาพการผลิตของแรงงานภาคกสิกรรม
2. ประสิทธิภาพการผลิตของธรรมชาติ
3. ประสิทธิภาพการผลิตของขุนศึกศักดินา
4. ข้อ 1. และ ข้อ 2. ถูก

71. มิราโบ (Mirabeau) หนึ่งในนักธรรมชาตินิยมจัดให้ผังเศรษฐกิจ (Tableau Oeconomique) ซึ่ง เคอสนีย์ เขียนขึ้นเป็นหนังสือที่เป็น

1. เป็นหนึ่งของนวัตกรรมด้านงานเขียน
2. เป็นหนึ่งของนวัตกรรมด้านเงินตราที่มนุษย์ได้ค้นพบที่สำคัญที่สุด
3. เป็นหนังสือที่เจาะลึกเนื้อหาทางเศรษฐศาสตร์ได้มากที่สุดเล่มหนึ่ง
4. ข้อ 1. และ ข้อ 2. ถูก

72. ผู้ที่อุปมาชุมชนประหนึ่งโครงสร้าง (organ) ของสิ่งมีชีวิตคือ

1. ฟรังซัวส์ เคอสนีย์
2. ดูปอง เด เนมูร์
3. มิราโบ
4. ฟรังซัวส์ เดอ ลาริแวย์

73. ใครคือผู้ที่ต้องตระหนักในกฎธรรมชาติและต้องปฏิบัติตาม

1. ผู้ปกครองหรือผู้มีอำนาจในบ้านเมือง
2. กสิกร
3. ขุนศึกศักดินา
4. ช่างฝีมือ

74. การวิเคราะห์การไหลเวียนของส่วนเกินหรือผลได้สุทธิ ทำยสุดชนชั้นใดจะเป็นชนชั้นที่เหลือส่วนเกิน

1. กสิกร
2. นักอุตสาหกรรม
3. นักการเงิน
4. พ่อค้า

75. บุคคลที่กล่าวคำว่า “ตั้งแต่โลกเป็นโลกมา มีสิ่งที่มีมนุษย์ค้นพบอยู่ 3 อย่าง ที่ทำให้ประเทศชาติมีฐานะมั่นคง นั่นคือ เครื่องพิมพ์ เงินตรา และผังเศรษฐกิจ” และ “การไหลเวียนของส่วนเกินเช่นนี้แหละที่ทำให้ประเทศชาติมีชีวิตอยู่รอดได้ เช่นเดียวกับการไหลเวียนของโลหิตที่ทำให้มวลสัตว์มีชีวิตอยู่ได้” คือ

1. ฟรังซัวส์ เควสเนย์	2. ดูปอง เด เนมูร์
3. มิราโบ	4. ฟรังซัวส์ เดอ ลาริแวย์

76. บุคคลใดที่กล่าวคำว่า “พวกช่างฝีมือคือคนใช้ของกสิกรและกสิกรเป็นแรงงานชนิดเดียวในโลกที่สามารถมีชีวิตอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาพวกช่างฝีมือ หรือใครทั้งสิ้น”

1. ฟรังซัวส์ เดอ ลาริแวย์	2. ดูปอง เด เนมูร์
3. มิราโบ	4. ตูร์โกต์

77. นักเศรษฐศาสตร์สำนักใดมองว่า เงินตราคือสิ่งที่เป็นหมัน (sterile) หรือไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพการผลิต

1. นักบวชคริสต์	2. นักพาณิชยนิยม
3. นักทองคำแท่ง	4. นักธรรมชาตินิยม

78. นักเศรษฐศาสตร์สำนักใดมองว่า ประโยชน์ของเงินตราคือการเป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนเพื่อความสะดวกในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ และมีไว้เสียภาษี

1. นักบวชคริสต์	2. นักพาณิชยนิยม
3. นักทองคำแท่ง	4. นักธรรมชาตินิยม

79. นักเศรษฐศาสตร์สำนักใดมองว่า จำนวนโลหะมีค่าที่มีมนุษย์ชาติต้องการควรมีจำนวนเพียงพอเพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเท่านั้น ถ้ามีมากเกินไปก็ไม่ก่อให้เกิดความมั่งคั่งได้ ความมั่งคั่งที่แท้จริงจะเกิดจากทรัพย์สินอย่างอื่น เป็นต้นว่าผลผลิตที่ได้จากที่ดิน

1. นักบวชคริสต์	2. นักพาณิชยนิยม
3. นักทองคำแท่ง	4. นักธรรมชาตินิยม

80. นักเศรษฐศาสตร์สำนักใดที่มองว่า การบริหารปกครองประเทศโดยรัฐบาลต้องใช้ อำนาจโดยธรรมชาติหรือเป็นการปกครองโดยธรรมชาติ (government by nature) มิใช่การปกครองโดยคณะบุคคล (government by men)

1. นักบวชคริสต์	2. นักพาณิชยนิยม
3. นักทองคำแท่ง	4. นักธรรมเนียมนิยม

81. ในทัศนะของนักธรรมเนียมนิยมมองว่ารัฐบาลควรมีหน้าที่

1. รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของพลเมือง และประกันเสรีภาพของบุคคล
2. ให้การศึกษาแก่ประชาชน
3. สร้างสาธารณูปโภค
4. ถูกทุกข้อ

82. นักเศรษฐศาสตร์สำนักใดที่มองว่า ภาษีอากรทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นภาษีทางตรงหรือ ภาษีทางอ้อมล้วนมาจากผลผลิตที่ได้จากผืนดิน

1. นักบวชคริสต์	2. นักพาณิชยนิยม
3. นักทองคำแท่ง	4. นักธรรมเนียมนิยม

83. impot unique คือภาษีที่เก็บ

1. ภาษีที่เก็บจากฐานการบริโภค	2. ภาษีที่เก็บจากฐานเงินได้
3. ภาษีที่เก็บจากฐานทรัพย์สิน	4. ภาษีประเภทเดียว

84. นักเศรษฐศาสตร์สำนักใดที่เสนอให้เก็บภาษีประเภทเดียว (impot unique) และเก็บ โดยตรงจากเจ้าของที่ดิน

1. นักบวชคริสต์	2. นักพาณิชยนิยม
3. นักทองคำแท่ง	4. นักธรรมเนียมนิยม

85. ในทัศนะของนักเศรษฐชาตินิยม การลงทุนในภาคการผลิตใดควรได้รับอัตราดอกเบี้ยเป็นการตอบแทน

1. ภาคการค้า
2. ภาคอุตสาหกรรม
3. ภาคบริการ
4. ภาคเกษตรกรรม

86. ในทัศนะของนักเศรษฐชาตินิยม เพราะเหตุใด การลงทุนในภาคการผลิตอื่นจึงไม่ควรได้รับอัตราดอกเบี้ยเป็นการตอบแทน

1. ภาคการผลิตอื่นให้ผลตอบแทนสูงอยู่แล้ว
2. ภาคการผลิตอื่นมีเงินทุนเหลือเฟือ
3. ภาคการผลิตอื่นไม่ก่อให้เกิดผลได้สุทธิหรือผลผลิตส่วนเกิน
4. ภาคการผลิตอื่นให้ผลผลิตส่วนเกินหรือผลได้สุทธิตั้งแต่แรกอยู่แล้ว

87. ในทัศนะของนักเศรษฐชาตินิยมปัจจัยที่บ่งชี้ความเป็นปัจเจกชน (individualism) คือ

1. ความเป็นเสรีชน
2. ทรัพย์สินและเสรีภาพ
3. การไม่ถูกรบงาโดยอำนาจรัฐ
4. ต้องไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐ

88. ในทัศนะของนักเศรษฐชาตินิยม ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของรัฐ

1. รัฐบาล ต้องใช้อำนาจโดยธรรมชาติหรือเป็นการปกครองโดยธรรมชาติ
2. กฎหมายใดที่ขัดกับกฎธรรมชาติ กฎหมายฉบับนั้นก็ใช้ไม่ได้
3. ทรัพย์สินของเอกชน และสถาบันศักดินาเป็นสถาบันอันศักดิ์สิทธิ์ เพราะไม่มีสถาบันศักดินาผู้เช่าหาก็ไม่มีที่ดินทำการผลิต
4. ถูกทุกข้อ

89. ในทัศนะของนักธรรมชาตินิยม ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของรัฐ

1. กฎหมายที่บัญญัติขึ้นต้องคงไว้ซึ่งทรัพย์สินและเสรีภาพของบุคคล
2. บทบาทของรัฐควรลดบทบาทให้น้อยลงเท่าที่จะทำได้
3. งบประมาณรายจ่ายควรประหยัดที่สุด และไม่ควรรายจ่ายเกินรายได้จากภาษีที่จัดเก็บได้จากภาษีประเภทเดียว
4. ถูกทุกข้อ

90. ลัทธิเศรษฐกิจสำนักแรกที่ยอมรับปัญหาเศรษฐกิจเป็นแบบมหภาคหรือมองว่าวิชาเศรษฐศาสตร์ควรต้องศึกษาโดยรวมไปทั้งหมด จะแบ่งพิจารณาเฉพาะส่วนไม่ได้ คือ

1. สำนักพาณิชยนิยม
2. สำนักธรรมชาตินิยม
3. สำนักคลาสสิกส์
4. สำนักเคนส์

91. สำนักความคิดทางเศรษฐศาสตร์ที่เป็นระบบที่สุดก่อนสำนักคลาสสิกส์คือ

1. นักบวชคริสต์
2. นักพาณิชยนิยม
3. นักทองคำแท่ง
4. นักธรรมชาตินิยม

92. นักเศรษฐศาสตร์สำนักใด หรือใครที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นคณะบุคคลที่วางรากฐานที่นำมาซึ่ง การปฏิวัติในประเทศฝรั่งเศส (French Revolution)

1. คาร์ล มาร์ก
2. นักธรรมชาตินิยม
3. สำนักคลาสสิกส์
4. ฌอง โบแตง

เฉลย
แบบทดสอบ

1.	2	2.	2	3.	1	4.	1	5.	2
6.	1	7.	4	8.	1	9.	4	10.	4
11.	1	12.	2	13.	3	14.	4	15.	1
16.	4	17.	1	18.	4	19.	1	20.	1
21.	4	22.	1	23.	4	24.	2	25.	3
26.	2	27.	4	28.	2	29.	1	30.	2
31.	2	32.	3	33.	1	34.	3	35.	1
36.	2	37.	3	38.	4	39.	4	40.	4
41.	4	42.	1	43.	1	44.	2	45.	3
46.	4	47.	1	48.	1	49.	4	50.	4
51.	4	52.	4	53.	4	54.	4	55.	3
56.	1	57.	1	58.	1	59.	1	60.	4
61.	1	62.	4	63.	4	64.	1	65.	4
66.	4	67.	3	68.	4	69.	1	70.	4
71.	4	72.	1	73.	1	74.	1	75.	3
76.	4	77.	4	78.	4	79.	4	80.	4
81.	4	82.	4	83.	4	84.	4	85.	4
86.	3	87.	2	88.		89.	4	90.	2

91.	4	92.	2						
-----	---	-----	---	--	--	--	--	--	--